

dz

XXXIII-8

avgust 1966

LA VIDA ESPIRITUAL
DUHOVNO ŽIVLJENJE

Koncil o Mariji v nebesa vzeti

Blažena Devica je bila skupaj z učlovečenjem božje Besede od vekomaj vnaprej določena za božjo Mater in je po sklepu božje previdnosti postala na tej zemlji vzvišena Mati božjega Odrešenika, na docela edinstven način veliko-dušna družica in ponižna Gospodova dekla. Ko je Kristusa spočela, rodila, hranila, ga v templju darovala Očetu in ko je trpela skupaj s svojim na križu umirajočim Sinom, je s pokorščino, vero, upanjem in gorečo ljubeznijo na popolnoma svojevrsten način sodelovala pri Odrešenikovem delu za obnovo nadnaravnega življenja v dušah. S tem nam je postala mati v redu milosti.

To Marijino Materinstvo v redu milosti neprestano traja — od časa pri-volitve, ki jo je v svoji veri dala ob oznanjenju in jo je brez omahovanja ohranila pod križem, pa prav do večne dovršitve vseh izvoljenih. Vzeta namreč v nebesa te zveličavne naloge ni odložila, temveč nam z mnogotero priprošnjo še naprej pridobiva darove večnega zveličanja. V svoji materinski ljubezni se zavzema za brate svojega Sina, ki še potujejo in so v nevarnostih in stiskah, dokler ne bomo prišli v blaženo domovino. Zato blaženo Devico kličemo z naslovi priprošnjice, pomočnice, besednice, srednice. Vendar je to mišljenje tako, da dostojanstvu in učinkovitosti Kristusa, edinega srednika, nič ne odvzame in nič ne doda.

Nobena stvar se namreč nikdar ne more z učlovečeno Besedo in Odrešenikom postaviti v isto vrsto. Toda kakor so Kristusovega duhovništva na različne načine deležni tako služabniki svetišča kakor verno ljudstvo in kakor se ena sama božja dobrota v stvareh na različne načine stvarno razliva, tako tudi edino Kristusovo sredništvo ne izključuje, marveč prebuja v stvareh razno-vrstno sodelovanje, prihajajoče iz edinega vira.

Takšne podrejene Marijine naloge se Cerkev ne obotavlja odkrito priznavati, jo stalno doživlja in polaga vernikom na srce, naj se pod materinskim varstvom Srednika in Odrešenika tesneje oklepajo.

Konstitucija o Cerkvi

Koncil: nauk o laikih

V tretjem poglavju velevažne konstitucije o Cerkvi je koncil teološko utemeljil in razložil nauk o cerkveni hierarhiji, prav posebno o škofih, ki so nasledniki apostolov. V četrtem poglavju pa konstitucija obširno govori o laikih, o njihovem naravnem in nadnaravnem dostojanstvu, o njihovem poslanstvu v življenju Cerkve in sveta, o njihovih pravicah in dolžnostih. Ves ta nauk o laikih je postavljen na teološko podlago svetega pisma in tradicije in tvori tako zanesljiv in trden temelj, na katerem morajo sloneti vsa druga vprašanja, ki se tičejo laikov, tako tudi posebni dekret o apostolskem poklicu in delu laikov, ki je bil proglašen dne 18. novembra 1965.

Je to prvič v zgodovini Cerkve, da vesoljni cerkveni zbor posveča toliko pozornost laikom. Sam sveti oče papež izjavlja, da je to nekaj novega v življenju Cerkve. Ne, kakor da bi koncil odkril nove stvari, ki preje niso bile poznane. Novost je v tem — pravi —, da koncil govori izrecno o laikih in odkriva čudovite resnice, ki se nanašajo na laike v Cerkvi božji.

Iz obširnega poglavja povzemimo za naše poučenje in spodbudo njegove glavne misli.

Kdo so laiki? Njihov pomen v Cerkvi

„Pod imenom laiki se razumejo vsi tisti krščanski verniki, ki niso prejeli nobenega svetega reda in se niso včlenili v redovni stan. Oni tvorijo večino

božjega ljudstva. Živijo v svetu in posvečajo svojo pozornost predvsem svetnim stvarim in svetnim udejstvovanjem. Ta svetni značaj je laikom lasten in zanje značilen. Njih krščanski poklic je, da iščejo božje kraljestvo tako, da časne zadeve opravljajo in urejajo po božji volji, v evangeljskem duhu in so v človeški družbi kakor kvas, ki s svojim življenjem, s svojo vero, upanjem in ljubeznijo prispevajo od znotraj k posvečenju sveta.

Posvečeni pastirji dobro poznajo važnost in prispevek laičnega sodelovanja za dobrobit celotne Cerkve. Dobro namreč vedo, da niso bili postavljeni od Kristusa, da bi sami prevzeli vso odgovornost zveličavnega poslanstva Cerkve v svetu, marveč, da je njihova vzvišena služba ta, da svoje vernike tako pasejo in tako priznavajo njihovo pomoč in njih nadnaravne darove, da vsi skupaj, na svoj način, enodušno sodelujejo pri skupnem delu. Nujno potrebno je, da se vsi skupaj oklepamo resnice in rastemo v ljubezni ter tako gremo h Kristusu, ki je naša glava.“

Enotnost v raznolikosti

Sveta Cerkev je po božji volji urejena in se vlada s čudovito raznolikostjo. „Kakor imamo namreč v enem telesu mnogo udov, vsi udje pa nimajo istega opravila, tako je množica nas eno telo v Kristusu, posamezni pa med seboj udje v medsebojno pomoč“ (Rim 12, 4—5).

Izvoljeno ljudstvo božje je eno: „En Gospod, ena vera, en krst“ (Ef 4, 5); skupno je dostojanstvo udov po njihovem včlenjenju v Kristusa, skupna je milost božjih otrok, skupen poklic k popolnosti, eno je odrešenje, eno upanje, ena je nedeljena ljubezen. Pred Kristusom in pred Cerkvijo ni nobene neenakosti ne po pokoljenju in rojstvu, ne po socialnem položaju ali spolu, zakaj „ni Juda, ne Grka; ni sužnja, ne prostega; ni več moškega in ženske; zakaj vsi ste eno v Kristusu Jezusu“ (Gal 3, 28).

Čeprav v Cerkvi ne hodijo vsi po istem potu, so vendar vsi poklicani k svetosti in so vsi dosegli isto vero. In če je res, da so bili nekateri po Kristusovi volji postavljeni za druge kot učitelji, delivci skrivnosti in pastirji, obstaja vendar resnična enakost med vsemi, kar se tiče dostojanstva in skupnega dela vseh vernikov za zgradbo Kristusovega telesa. Razlika, ki jo je Gospod postavil med svete služabnike in ostanek božjega ljudstva, nosi s seboj edinnost, ker so pastirji in ostali verniki po skupni potrebi med seboj povezani. Tako bodo v raznolikosti vsi pričali o čudoviti enotnosti Kristusovega telesa, zakaj prav raznolikost milosti, služb in opravil družijo vse božje otroke, ker so vse te stvari delo enega in istega Duha (1 Kor 12, 11).

Če imajo torej svetni ljudje po božjem sklepu Kristusa za brata, njega, ki je Gospod vseh stvari, pa je vendar prišel, da služi in ne, da bi se mu služilo (Mt 20, 28), tako imajo za brate tudi tiste, ki postavljeni v sveto službo učijo, posvečujejo, vodijo in s Kristusovo

Eno z duhovnikom v Kristusu

oblastjo pasejo božjo družino, tako da se po vseh spolnjuje nova zapoved ljubezni. V tem pogledu lepo pravi sveti Avguštín: „Če me straši dejstvo, da sem za vas, me isto tolaži, ker sem z vami. Za vas sem škof, z vami sem kristjan. Ono je ime službe, to ime milosti; ono ime nevarnosti, to zveličanja.“

Apostolat laikov

„Laiki, zbrani v božje ljudstvo in postavljeni v eno samo telo Kristusovo, pod eno samo glavo, so vsi kot živi udje poklicani k prizadevanju za rast Cerkve in njeno trajno posvečenje, z vsemi močmi, ki so jih prejeli po dobroti Stvarnikovi in milosti Odrešeni-kovi.

Apostolat laikov je udeležba na samem zveličavnem poslanstvu Cerkve, h katere apostolatu so po samem Gospodu poklicani vsi iz razloga krsta in birme. Po zakramentih, zlasti po sveti evharistiji, se podeljuje in hrani ona ljubezen do Boga in do ljudi, ki je duša vsega apostolata. Laiki pa so poklicani na poseben način, da Cerkev predstavijo in udejstvijo v onih krajih in razmerah, kjer ona ne more biti sol zemlje razen potom njih. Tako se torej vsak laik, po darovih, ki so mu bili dani, spreminja v pričevavca in obenem živo orodje poslanstva Cerkve same „po meri Kristusovega daru“ (Ef 4, 7).

Poleg tega apostolata, ki obvezuje absolutno vse vernike, morejo biti laiki poklicani na različne načine tudi k bolj neposrednemu sodelovanju z apostolatom hierarhije, kakor oni možje in žene,

ki so pomagali apostolu Pavlu pri evan-gelizaciji (Flp 4, 3). Vrh tega so sposobni, da jim hierarhija zaupa izvrševanje gotovih cerkvenih služb, namenjenih duhovnemu cilju.

Tako torej imajo vsi laiki dolžnost sodelovanja pri lepem podjetju, da bi božji sklep zveličanja bolj in bolj zajel vse ljudi vseh časov in vseh zemlja. Opira se jim torej na vse strani pot, da se po meri svojih moči in časovnih potreb tudi oni goreče udeležujejo zveličavnega poslanstva Cerkve.“

Posvečenje sveta

„Kristus Jezus, najvišji in večni duhovnik, želeč nadaljevati svoje pričevanje in svojo službo po laikih, jih poživlja s svojim Duhom in jih neprestano priganja k vsakemu človeškemu in popolnemu delu.

Tiste pa, ki jih najtesneje pridružuje svojemu življenju in poslanstvu, jih dela deležne tudi svoje duhovniške službe, v božjo slavo in v zveličanje sveta. Zato imajo laiki, Kristusu posvečeni in po Svetem Duhu maziljeni, čudovit poklic in so usposobljeni, da se v njih vedno uresničujejo čim bogatejši sadovi Duha. Zakaj vsa njihova dela, molitve in apostolski načrti, zakonsko in družinsko življenje, vsakdanje opravilo, počitek duha in telesa, ako se uresničujejo v Duhu, celo nadloge življenja, ako se potrpežljivo prenašajo, se spreminjajo v „duhovne daritve, Bogu prijetne po Jezusu Kristusu“ (1 Petr 2, 5), ki jih v evharističnem bogoslužju, združeni z daritvijo Kristusovega telesa, pobožno darujejo Očetu. Tako tudi laiki, kot molivci na vsakem kra-

ju in delujoč v svetosti, posvečujejo Bogu svet sam.“

Pričevanje življenja

„Kristus, veliki prerok, ki je po pričevanju svojega življenja in po moči svoje besede oznanil Očetovo kraljestvo, izvršuje svoje preroško poslanstvo do polnega razodetja božje slave ne le po hierarhiji, ki uči v njegovem imenu in v njegovi moči, ampak tudi po laikih, ki jih zato postavlja za pričevalce in jih razsvetljuje z lučjo vere in z milostjo besede, da tako moč svetega evangelija blesti v vsakdanjem življenju, družinskem in socialnem. Oni so tako otroci obljube, kadar močni v veri in upanju uporabljajo sedanji čas in pričakujejo prihodnjo slavo (Rim 8, 25). Tega svojega upanja pa naj ne skrivajo v notranjosti duše, marveč naj ga odkrivajo v stalnem razgovoru in v borbi „zoper svetovne gospodovavce te teme, zoper hudobne duhove“ (Ef 6, 12) tudi v strukturah svetnega življenja.

Kakor so zakramenti Nove zaveze, s katerimi se hranita življenje in apostolat vernikov, predpoda novih nebes in nove zemlje (Raz 21, 1), tako postanejo laiki pogumni znanilci vere in stvari, ki jih pričakujemo, ako pričevanje vere neutrudljivo družijo z življenjem po veri. Ta evangelizacija, to je Kristusova blagovest, izpričana s pričevanjem življenja in besede, dobi posebno znamenje in posebno učinkovitost po dejstvu, da se uresničuje v splošnih razmerah življenja v svetu.

V tem udejstvovanju je velike vrednosti oni življenjski stan, ki je posvečen po posebnem zakramentu, to je za-

konsko in družinsko življenje. Tu se nahaja vaja in prelepa šola apostolata laikov, kjer krščanska vera prešinja vso življenjsko ustanovo in jo vsak dan bolj spopolnjuje. Tu imajo zakonci svoj lastni poklic, da so sami med seboj in njih otroci pričevalci vere in Kristusove ljubezni. Krščanska družina glasno razglša tako sedanje kreposti božjega kraljestva kot upanje blaženega življenja. In tako, po svojem zgledu in pričevanju obsoja svet zaradi greha in razsvetljuje tiste, ki iščejo resnico.

Zato morejo in morajo laiki tudi takrat, ko se ukvarjajo s časnimi stvarmi, uresničevati dragoceno dejavnost v evangelizaciji sveta. Čeprav nekateri izmed njih nadomestujejo v določenih razmerah po meri svojih pooblastil celo same božje služabnike, kadar teh ni ali so ovirani v primeru preganjanja, in čeprav mnogi od njih izčrpavajo vse svoje moči v apostolskem delu, se vendar spodobi, da vsi sodelujejo pri širjenju in rasti Kristusovega kraljestva v svetu. Naj se tedaj laiki goreče trudijo za čim globlje spoznanje razodete resnice in naj od Boga stanovitno prosijo dar modrosti.“

V človeških strukturah

„Kristus, ki je bil pokoren do smrti in zato povišan po Očetu, je stopil v slavo svojega kraljestva. Njemu so podvržene vse stvari, dokler on ne podvrže samega sebe in vsega stvarstva Očetu, da bo Bog vse v vsem (1 Kor 15, 28). Te oblasti je storil deležne svoje učence, da v kraljevski prostosti zmagujejo sami v sebi kraljestvo greha in v ponižnosti in potrpljenju vodijo

svoje brate k onemu Kralju, kateremu služiti pomeni kraljevati. Gospod hoče razširiti to svoje kraljestvo tudi po posredovanju laičnih vernikov. Zares velika je obljuba in velika naloga, ki se daje Kristusovim učencem: „Vse je vaše, vi pa Kristusovi, Kristus pa božji“ (1 Kor 3, 23).

Verniki morajo zato poznati najglobljo naravo vseh stvari, njih vrednost in njih naravnost na božjo slavo, in si morajo poleg tega med seboj pomagati tudi potom svetnih dejavnosti, da dosežejo svetelje življenje in se tako svet napolni s Kristusovim duhom ter učinkovitejše doseže svoj namen v pravičnosti, ljubezni in miru. Da se ta dolžnost more izpolniti v splošnem obsegu, je prav laikom odmerjeno prvo mesto. Naj si zato prizadevajo z vso resnostjo, da s svojo sposobnostjo v svetnih zadevah in s svojim delom, povzdignjenim od znotraj po Kristusovi milosti, pripomorejo k temu, da se vse ustvarjene dobrine razvijejo v službo vseh in vsakega posameznega človeka in se porazdeljujejo med nje po načrtu Stvarnikovem in po razsvetljenju njegove Besede potom človeškega dela, tehnike in civilne kulture; naj svetni ljudje na svoj način vodijo ljudi k splošnemu napredku v krščanski in človeški svobodi. Tako bo Kristus po udih Cerkve vedno bolj razsvetljeval s svojo lučjo vso človeško družbo.

Še več je treba reči: svetni ljudje naj si prizadevajo v mejah svojih moči za ozdravljenje struktur in okolji v svetu, ako ta v določenih razmerah nagibljejo v greh, tako da se vse uredi po načelih pravičnosti in ne ovira, ampak pospešuje vajo krščanskih kreposti.

Tako delujoč bodo prepojili kulturo in človeško delo z moralnim čutom. Na ta način se pripravlja polje sveta za uspešnejšo setev božje besede in se Cerkvi na stežaj odpirajo vrata, skozi katera more vstopiti v svet oznaniti miru.

Iz istega razloga človeškega zveličanja naj se verniki zvesto poučijo, da bodo znali raznolikosti med pravicami in dolžnostmi, ki jim pristojajo po pripadnosti Cerkvi in onimi drugimi, ki jim pripadajo kot članom človeške družbe. Skrbijo naj za to, da jih harmonično med seboj povežejo, zavedajoč se, da se morajo v vsaki časni zadevi dati voditi po krščanski vesti, ker se nobena človeška dejavnost, tudi ne v časnem redu, ne more odtegniti vladarstvu Boga. V naših časih je konkretno prav posebno važno, da to razlikovanje in to soglasje odseva z največjo jasnostjo v vedenju vernikov, da bo moglo poslanstvo Cerkve bolje odgovarjati posebnim okolišnim današnjega sveta. Zakaj, kakor se mora priznati, da se zemeljska družba, posvečena časnim zadevam, vlada po lastnih načelih, je iz istega razloga treba zavračati nesrečni nauk, ki hoče zgrabiti družbo brez ozira na vero in napada ali uničuje versko svobodo državljanov.“

Razmerje do hierarhije

„Svetni ljudje, kakor vsi krščanski verniki, imajo pravico prejemati od posvečenih pastirjev v obilnosti od duhovnih dobrin Cerkve, predvsem pomoč božje besede in zakramentov in naj jim dajo vedeti s prostostjo in zaupanjem, vrednih božjih otrok in bratov v Kri-

stusu, svoje potrebe in želje. V meri svojega znanja, svoje sposobnosti in prestiža, ki jih posedujejo, imajo pravico in v določenem primeru dolžnost odkriti svoje naziranje glede onih stvari, ki se nanašajo na dobrobit Cerkve. Če okoliščine to zahtevajo, naj se to stori potem ustanov, ki so v ta namen po Cerkvi ustanovljene, in vselej z resničnostjo, srčnostjo in preudarnostjo, s spoštovanjem in z ljubeznijo do tistih, ki po svoji sveti službi posebljajo Kristusa.

Naj svetni ljudje, kot vsi drugi verniki, sledeč Kristusovemu zgledu, ki je s svojo pokorščino do smrti odprl vsem ljudem veselo pot svobode božjih otrok, radovoljno in s krščansko poslušnostjo sprejemajo vse to, kar posvečeni pastirji kot predstavniki Kristusovi odločajo v Cerkvi v svojstvu učiteljev in vodnikov. In naj ne opuščajo priporočati svoje predstojnike v molitvi, da bi, ko že živijo v stalni čuječnosti, dolžni dati odgovor o naših dušah, to mogli vršiti z veseljem in ne s strahom (Hebr 13, 17).

Posvečeni pastirji pa naj s svoje strani priznavajo in pospešujejo dostojanstvo in odgovornost laikov v Cerkvi. Radi naj se poslužujejo njihovih pametnih nasvetov, z zaupanjem naj jim izročajo naloge v službi Cerkve in naj jim puste svobodo in prostor za udeje-

stvovanje. Z vso pozornostjo v Kristusu in z očetovsko ljubeznijo naj preudarijo pobude, prošnje in želje, predložene po laikih. Tudi naj pastirji v polni meri priznavajo pravično svobodo, ki je vsem dana v svetni družbi.

Od tega družinskega občevanja med laiki in pastirji je pričakovati mnogo dobrega za Cerkev; zakaj tako se v laikih krepi čut lastne odgovornosti, se goji navdušenje in se sile vernikov lažje družijo z delom pastirjev. Ti pa, podprti po skušniji laikov, lahko z večjo točnostjo in sposobnostjo presojajo tako duhovne kot časne zadeve, tako da more vsa Cerkev, okrepljena po vseh svojih udih, z večjo učinkovitostjo vršiti svoje poslanstvo za življenje sveta.“

Kakor duša v telesu

„Vsak svetni človek mora biti pred svetom priča vstajenja in življenja našega Gospoda Jezusa Kristusa in znamenje resničnega Boga. Vsi skupaj in vsak posameznik zase morajo hraniti svet z duhovnimi sadovi (Gal 5, 22) in mu vlivati onega duha, ki poživlja one uboge, krotke in miroljubne, ki jih je Gospod v evangeliju proglasil za blažene (Mt 5, 3—9). Z eno besedo: „To, kar je duša v telesu, to morajo biti kristjani v svetu.“

Alojzij Košmerlj

Krščanski evangelij ne odvraca ljudi od oblikovanja tega sveta, še manj jih navaja k preziranju blaginje drugih, temveč jih še bolj strogo spodbuja k izpolnjevanju teh nalog. — Konstitucija „Cerkve v sodobnem svetu“

Mladina in mi

Živimo sredi med otroci, pa se le prerado zgodi, da jih skoraj ne poznamo. Mladinska anketa je poskusila posvetiti v svet, v katerem živi mladi rod z namenom, da ga bomo lažje razumeli in tako pomagali sebi in njim.

Stotine mnenj in izlivos je nakopičila anketa, vendar samo prebiranje zbranega materiala nam ne bo še dalo zaželenih slik, prav kakor nam raztreseni drobci mozaika ne dajo ideje o tem, kaj mozaik predstavlja. Naslednja razmotrivanja ne bodo torej razmišljanja o anketi, temveč o mladini, ki raste v svetu, ki nastaja.

Ko pričenjamo govoriti o našem novem rodu, si bomo na jasnem o dveh stvareh:

Prvo: med nami in njimi so dejanske — čeprav marsikdaj prikrite — razlike. Če hočemo naše odnose izboljšati, moramo s tem dejstvom računati.

Drugo: razlika med generacijami je le deloma posledica naše emigrantske usode.

Glavni vzrok razlik je — ne le med nami temveč po vsem svetu — vedno večja sprememba okolja, v katerem raste novi rod. Tehnični napredek ima svoje posledice v gospodarstvu in preko njega v vsem ustroju družbe. Problemi naše mladine so univerzalni, le da so med nami nekoliko drugače pobarvani, ker živimo deloma v izoliranem umetnem okolju.

Govorimo torej o realnih — nena-mišljenih problemih, ki zadevajo ves današnji svet in katerih se svet tudi v vedno večji meri zaveda.

V čim je glavna razlika med rodovi — med našim in tem, ki prihaja za nami?

Starejše generacije prav kakor tudi mi, so bile vzgojene na podlagi močnih — jasnih načel, ki so od znotraj vodila človekovo življenje — ne glede na okolje in mnogokrat tudi proti njemu. Notranje vodeni človek je človek, ki ga je izdelala doba pred svetovnimi vojnami in tudi naša revolucionarna doba.

Ta tip človeka ima silno dober posluš za avtoriteto ter za red, za načela in ureja svoje življenje večji del razumsko. To smo v grobih obrisih mi vsi današnji starši. Pažnja je obrnjena navznoter, v nas same. Iz sebe cenimo in presojamo svet. Smisel za dolžnost je močno razvita, a ta dolžnost ima navadno malo opraviti s čutenjem naših bližnjih. Ljudje na levi in desni so nam razmeroma malo mar, čeprav vemo, razumsko, da jih moramo ljubiti. Ljubezen do bližnjega, če že pride do izraza, ni toliko posledica naše notranje potrebe kakor: načel, principov. Ves naš odnos do soljudi je večinoma voden po razumu, za to ima v taki družbi tudi formalno lepo vedenje izreden pomen.

Ta slika morda ne drži v celoti za tega ali onega posameznika — je pa verjetno precej točen posnetek družbe iz katere izhajamo mi in naša generacija. Mnenja sociologov soglašajo v tej diagnozi, ki drži le z majhnimi spremembami za odraslo in polpreteklo generacijo v našem zahodnem svetu.

V letih po drugi svetovni vojni pa se je v družbi pričelo nekaj spreminjati. Notranje vodenega človeka vedno pogosteje nadomešča človek voden po drugih — od zunaj. Mladina polagoma izgublja posluš za abstraktna načela, — pa bodisi te ali one ideologije ali vere. Tudi katoliška mladina ni izjema — tudi njen pogled se obrača vedno bolj na vzven — v sočloveka. Vedno težje je mlade ljudi pritegniti v to ali ono gibanje z argumenti razuma — pravilnosti ali nepravilnosti te ali one ideološke ali filozofske smeri. Raje se odločajo po simpatijah.

Tudi prijateljstvo — ki je prejšnji in naši generaciji pomenilo globok odnos med dvema človekoma — se je posplošilo pa tudi poplitvilo. Ni prostora ne za veliko vznesenost ne za velika sovraštva.

Sožitje postaja ideal

„Družba sovrstnikov“ — postaja vedno bolj odločujoča sila v življenju naših otrok. Te sile ne moremo zanikati in pri vzgoji moramo z njo računati.

Nekateri menijo, da je „zunanje voden človek“ nujno šibak značaj in da predstavlja umik osebnosti pred maso. Morda je res nekaj na tem, vendar ta odklon od notranjega proti zunanjemu vodstvu ima za človeštvo tudi svojo pozitivno stran. Naš bližnji postaja pomemben za naš razvoj, medsebojni odnosi postajajo toplejši, čeprav plitvejši, želja delati dobro, ne škoditi, ne ustvarjati nasprotstev, neprijetnosti, ki izvirajo iz različnosti značajev pogladiti... to so gotovo vrline tega novega tipa človeka; pa prav v teh vrlinah tiči lahko nevarnost. Če je naša generacija imela premalo posluš za človeka in ji je bil bližji svet principov, je pa novejša generacija skoraj popolnoma brez obrambe spričo splošne želje po ugajanju.

Biti simpatičen in vsem pogodu, je ideal novega velemestnega rodu. Pogladiti vse, pa četudi na račun načel, je njegova nagonška želja.

Ta slika seveda spet ne drži za vse naše otroke — je le portret generacije, ki prihaja in ki bo odločilno vplivala na življenje naših otrok.

Naredimo poskus

Zaprimo za hip oči in predstavljajmo si, da je najmočnejša sila v nas želja, da bi bili vsem ljudem simpatični, da bi bili čim manj različni od njih. Ko začutimo to željo po enakosti — smo se približali čutenju moderne mladine. Tako pa smo tudi nehote priznali, da živimo resnično v novi dobi. Ko smo bili mi otroci je veljalo pravilo, da imajo starejši vedno prav. Vzgajali so se le otroci; danes pa čutimo mi odrašli potrebo da se vzgajamo in prilagajamo. Ta potreba je znak nove dobe. Na žalost pa marsikdaj starši potem ko store prvi korak, ko spoznajo potrebo po razumevanju otroka, naredo še drugega — usodnega: prično posnemati otroka in ga s tem oropajo naravnega vodstva. Prilagajati ne pomeni posnemati — temveč RASTI.

Indiferentnost do resnice

Rekli smo že, da to novo zadržanje do okolja, ki predstavlja mirno sožitje na prvo mesto, ni samo na sebi negativno. Vendar če smo mi grešili in še grešimo s pomanjkanjem ljubezni — greše člani nove generacije s pomanjkanjem smisla za načela, kar je v globini le indiferentnost do RESNICE.

Mladina ne verjame v absolutne resnice. Ne bori se proti njim, ker se ji v njenem svetu zdi, da se resnice menjavajo in niso vredne borbe — ne za ne proti.

Vzroki

Če iščemo vzroka temu indiferentizmu, ga bomo našli v nas samih, v naši

generaciji. Pretekla doba je bila prenatrpana s svetimi in absolutnimi resnicami in ideali, ki so šli od cesarja in kraljevih hiš pa do znanstvenih zakonov in moralnih navad. Čas je pokazal, da je marsikaj, kar smo imeli za bistveno popolnoma postransko in marsikaj kar je še danes v našem košu absolutnih resnic, bo čez nekaj let morda med staro šaro. Totalitarizmi so izčrpali zalogo vere v celih generacijah na več kontinentih hkrati. Tudi mi katoličani — ki smo bili včasih brez praktičnega čuta za socialno pravico kljub polnim ustom krščanske ljubezni, ki smo nepopolno in večkrat krivično družbo branili kakor dokončno — absolutno vrednoto, mi smo s svojo neurejeno in neuravnovešeno meščansko moralno predvsem pa s pogosto zapravljenim čutom za svobode, tudi deloma krivi, da se je v novi generaciji tako bohotno razvil relativizem, ki so mu večna načela le prazna beseda.

Kakšno pot naj uberemo

da premostimo prepad med rodovi in privedemo sebe in nje do ravnovesja?

Gotovo velja tudi tukaj: čujte in molite! Bodimo pozorni na razvoj, opazujmo, razmišljajmo, študirajmo in molimo. Naslednjih nekaj točk ne more izčrpati vprašanja, utegne pa služiti kakor neke vrste kažipot na še ne izdelani poti.

1. Pokazati moramo mladini, da nismo že vnaprej nasprotni njihovemu okolju, da tudi ne zahtevamo, da se sami brezpogojno izločijo iz svojega kroga in da tudi mi nismo izločeni iz

kroga nam enakih. Da pa okolja ne posnemamo v vsem, ker smo avtonomni, to je duhovno prosti. Ne smemo dopustiti, da bi zrastle v njih mržnja do okolja ali prezir, ki bi se kazal v zavrnjenosti ali svetobežnosti. Avtonomijo doseže človek tedaj, kadar sprejme dano okolje, a posnema le v toliko, kolikor je to v skladu z njegovim pripravljenjem.

2. To duhovno prostost moremo doseči le, če v resnici ljubimo bližnjega — a ljubimo pa tudi resnico, kjerkoli se pokaže. Mladini moramo z besedo in dejanji pokazati, da moremo koristiti bližnjemu le če izpolnimo oba pogoja, ne pa, da se omejimo na golo posnemanje z željo ugajati.

3. Jasno moramo pokazati, da vemo, da nismo lastniki vse resnice, da se prav lahko zmotimo, in da smo zato pripravljeni na razgovor. Seveda pa mora biti nam in njim jasno, da ne bomo spreminjali svojega mnenja na ljubo nikomur, če ne bomo o tem prepričani. Vendar že samo dejstvo, da priznamo možnost lastne pomote nam bo odprla vrata zaupanja.

4. Kljub temu pa, da se mi lahko zmotimo, moramo poudariti, da so na svetu absolutne resnice, a da se je treba do njih prikopati, da tudi Cerkev, čeprav se ne more motiti — mora resnico trudoma iskati, kajti dejstvo, da je Cerkev nezmotljiva, ne pomeni, da je vsevedna in, da se ji za resnico ni treba boriti.

5. Sebi in našim mladim moramo vlit v živo zavest, da je boj za resnico nekaj svetega, — spoštovanja vrednega, tudi v človeku, ki se iskreno moti.

Kot že rečeno, te misli so le kaži-pot v eni smeri, gotovo je še nešteto smeri in poti, ki vodijo nad prepadom med generacijami. Če bomo znali hoditi po katerikoli od teh poti, bomo opazili, da bo mladina kaj kmalu začutila, da se ji bližamo in čeprav bo njihova osebnost težila v drugo smer kot naša, bomo imeli skupne točke in bomo drug na drugega mogli vplivati.

Ta prerez dveh rodov, ki sem ga oprl na raziskovanja ameriškega sociologa Reismana, se mi je zdel potreben kot izhodiščna točka za razumevanje vsega, kar slišimo iz ust naše in tuje mladine.

Če prisluhnemo mladini bodisi v anketi ali izven nje, bomo videli, da njen problem ni toliko načelen, kakor človeški: — ne najdejo vzorov v ljudeh, ki jih poznajo! Pomanjkanja vzorov pa ne nadomesti noben krožek, nobena pridiga.

Mladina — nova generacija bo slovenska in krščanska, če bodo te vrednote prešle v njo po ljudeh, ki bodo po njenem mnenju vredni zaupanja in posnemanja; izključeno pa je, da bi večina danes sledila nekim pravilom, pa četudi bi bila ta pravila Resnica sama, če ne bodo dobili človeškega — toplega odnosa do njih, ki ta nauk oznanjajo.

Če smo mi ob Resnici večasih pozabili na Ljubezen, če novi rod ob Ljubezni pozablja na Resnico, je naloga obeh generacij, torej vsakega od nas, da skuša spraviti Resnico in Ljubezen najprej v sebi in v svojih bližnjih v harmonijo, iz katere bo zrastle Lepota, kateri se nobeno človeško srce ne more upreti.

Marko Kremžar

Neposvečena ljubezen

„Ne, ne, gospod! Vi me ne razumete! Meni ni potreben Bog, ki bi bil zame samo pobožni pojem, da rešim uganko: odkod svet? Iz nič ni nič, torej biva na začetku vsega dogajanja in vsega razvoja večno bitje, Bitje z veliko črko pisani, Bog. Ne. Ni to tisto, kar mi manjka. Meni manjka tisti dobri, povsod pričujoči Ti, ki je vedno blizu, ki se z njim lahko pristrčno pogovarjaš na cesti, v trolejbusu, doma,

zjutraj in zvečer. Meni manjka Bog, s katerim bi se lahko razgovarjal.“

„Gotovo. Priznam. To je bistvo. Vera ni matematika. Bog ni sečišče dveh premic. Bog je bitje, ki gleda v srce, ki govori tako, da polaga misli v dušo. To je prijetno. To je najslajši dialog. Dialog čiste, neusahljive ljubezni. Kdaj ste pa tega Boga izgubili?“

„Jaz ga nisem nikoli imel, gospod. Tega in takega Boga nisem nikoli imel.“

Nikoli nisem znal biti prisrčen z Bogom.“

„Pa ste bili versko vzgojeni?“

„Sem bil in nisem. Pri nas smo verovali. Toda naša vera je bila matematika, dokazovanje. Bog je bil neznanka, ki smo jo izračunali iz dveh, treh enačb. Toda mene moja mama ni naučila moliti. Moj oče ni znal toliko moliti, da bi bil zanj Bog nekaj prisrčnega. Mi smo opravljali verske dolžnosti. Samo dolžnosti. Tako kot se plačuje davek državi.“

„Razumem vas. Niste edini in niste prvi, ki ga srečam te vrste. Kdaj ste pa opustili versko prakso? Kdaj ste nehali hoditi v cerkev?“

„V mladosti. Takrat, ko se je prebudilo moje srce. Ko sem spoznal svojo prvo ljubezen. Takrat se mi je zdelo, da mi Bog ni več potreben. Čemu? Zaradi mene naj bo Bog. Toda moje življenje gre po zemlji, Bog pa je daleč nad zvezdami. Prvi vzrok in zadnji razlog vsemu. Moja ljubezen je bila blizu in bila je tako topla, tako očarujoča. Kaj bi ob njej še z ledom, ki se imeňuje Bog.“

„In tako ste prišli sedaj v to notranjo stisko? Čemu zdaj iščete Boga, ki bi se z njim pogovarjali? Ko ne bi bil led nad zvezdami?“

„Moja ljubezen me je razočarala. Prva in tudi druga. In tudi ta, ki naj bi bila moja za vse življenje, s katero sem se poročil. In sedaj vidim, da usahne vsak studenec, ki nima izvira v večnem studencu. Moja ljubezen ni imela priključka, gospod. Ni imela zveze s tistim večnim izvirom. To vidim sedaj. Manjkalo mi je prav to, da bi se o svoji ljubezni pogovarjal z Njim.“

Tega nisem vprašal, kaj smem in česa ne smem. Ko sem srečal svojo prvo ljubezen, sem rekel, da bom delal, kar jaz hočem in kar se meni zdi pametno in da se v to področje ne sme nihče vtikati. Tako je tudi bilo.“

„No, in v čem je prišlo do razočaranja?“

„Bil sem slep. Slepa je bila tudi ona. Če pa slepec slepca vodi, oba padeta v jamo, ker jame pred sabo ne vidita. Jaz sem vsakokrat padel v jamo, ker nobene jame nisem videl. Varne roke tistega, ki vse vidi vnaprej, nisem čutil na sebi. Saj je tudi misem iskal.“

„Ne razumem vas popolnoma. Povejte še natančneje.“

„Nisem razumel skrivnosti ljubezni. Midva s svojim prvim dekletom sva samo grabila in grabila. In je zmanjkalo. Nekega dne se mi ni zdelo nič več lepa, nič več prijazna, nič več privlačna. Rekel sem ji: ‚Naveličal sem se te.‘ Ona pa mi je rekla: ‚Preklet izkoriščevalec!‘ In sva se razšla. In pri drugi je bilo podobno. Rekla mi je: ‚Sebičep si, samo zahtevaš, daješ nič.‘ Kdo te bo vse življenje ‚futral‘. Najdi si drugega norca, ki bo poleg tebe in se bo dal izkoriščati.‘ Vidite, tako je bilo. In jaz sem mislil resno, gospod. Vsakokrat. Samo tako je prišlo. Sam nisem vedel, zakaj.“

„In potem ste se poročili.“

„Da. Potem sem se poročil. Toda brez Boga. Kar tako. Bog je tam nad zvezdami, moja ljubezen pa je na zemlji, sem si mislil. Kaj bi spraševal Boga? On vodi zvezde in pazi, da se ne zaletijo druga v drugo. Moje življenje pa je življenje mravlje. Tako sem

odbijal misel, da bi vprašal Boga, kako je treba gojiti ljubezen. In sedaj vidim, da to ni bilo prav.“

„Res je. Bog vodi zvezde. Toda ravno zato je Bog, ker se pri tem more pametno pogovarjati tudi z atomom na zemlji. V tem je Bog Bog.“

„Jaz tega takrat nisem razumel. Sedaj sva pa z ženo na koncu. Ali ali. Zato sem prišel k vam. Moja ljubezen je neposvečena. Čutim, da nima blagoslova, ker nima modrosti. Posvetite nam jo. Hočem najti zvezo z Bogom. Potrebujem Boga, ker mi grozi polom. Šla

bova narazen. Žena pravi da po moji krivdi, ker pijem, zapravljam, sem postopač, postajam nemogoč. Bog, ki bo poleg mene, me bo rešil. Samo On. Drugje ne vidim rešitve.“

„Gospod, zelo sem vesel, da ste našli poguma in prišli k meni v župnišče. Verjemite, da ste potrkali na prava vrata. Bog ni daleč od vas. Vaša družinska ljubezen bo zopet vzcvetela, čeprav je zdaj blizu puščave. Torej kar začniva...“

x. y.

Kako strahovito uboštvo ob vseh milijonih

V bogati hiši v Londonu je ležal mlad človek na smrtni postelji. Poleg njega so stali svejci in prijatelji. Vera je v tej hiši veljala za nekaj, kar je odveč. Sedaj pa se je popolnoma nepričakovano in nezaželeno pritihotapila smrt v hišo. Oče se je sklonil nad umirajočega sina in je vprašal: „Ali si česa želiš, Viljem?“

„Oče, moli zame,“ je dejal sin hropeč in komaj slišno.

Moliti? Ne, oče tega ni več znal. Brez moči je gledal na umirajočega sina, brez moči se oziral okoli in s presunljivo proščim pogledom spraševal:

„Ali je tukaj kdo, ki zna moliti?“

In spet se je oče sklonil nad umirajočega sina: „Ali ne morem nič drugega storiti zate, moj sin?“

Umirajoči sin je trudno odkimal — to je bil odgovor. In še zadnje, čisto rahle besede: „Oče, moliti!“

Potem je prišla smrt in postavila mladega človeka pred obličje Njega, h kateremu človeški otroci svoje srce dvigajo v molitvi.

Oče je v nedopovedljivi bridkosti buljil predse. Bridkost je bila prevelika, solze niso hotele priti. Z grozo je spoznal, kako strahovito je ob vseh milijonih in ob vsem razkošju ubog, ker več ne zna moliti, ker je postal prav zaradi tega nesposoben, da bi izpolnil sinu edino željo pred smrtjo — edino smiselno željo. Kako prazno je vse drugo, če je človek izgubil Boga in ne zna moliti in ne more več moliti!

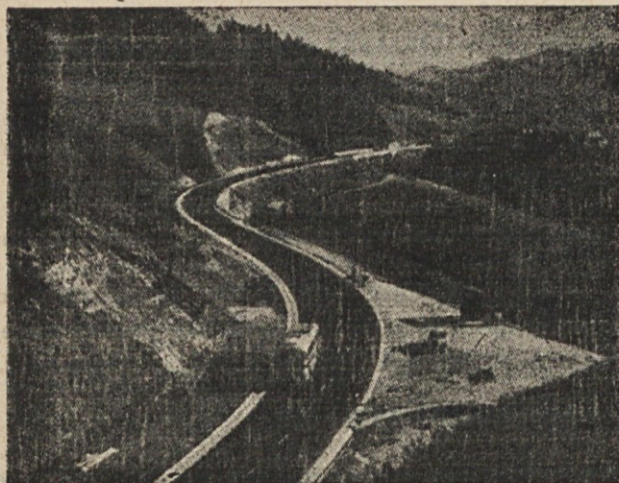

Kratka navodila za ljubezen do Boga

1. Sprejmi hvaležno vse dobro kot osebni dar od Boga in se mu zato večkrat zahvali!
2. Vse, kar delaš, delaj za Boga, njemu v dar, vse bodi tvoja vesela služba njemu!
3. V vsem, kar te srečava, skušaj spoznati božjo voljo; imej vse za nalogo, ki ti jo Bog stavi in jo skušaj rešiti po njegovi zamisli! Gôji globoko hrepenenje, da bi božjo voljo vedno bolj spoznaval in se po njej ravnal.
4. Predaj se brezpogojno in nespremenljivo božji volji!
5. Izbiraj preprosto in samoumevno vedno to, kar je Bogu bolj všeč in kar te z njim bolj združuje.
6. Imej odprte oči za druge, pomagaj, deli, razveseljuj, moli za druge; rad izrabí priložnost za dobra dela; prinašaj božjo ljubezen v svet!
7. Neprijetna dela, ki jih pač mora nekdo prevzeti, stori kar ti, da jih drugim odvzameš.
8. Sprejmi vse zoprnosti kot priložnost za samopremagovanje voljno, vdano, potrpežljivo in ljubeznivo kot božje dopuščenje in prenašaj jih za Boga!
9. Izroči se popolnoma božjemu vodstvu!
10. Veruj iz vsega srca, da Bog skrbi vedno z neskončno ljubeznijo, da bi nas z zunanji dogodki v življenju in z notranjim vodstvom svoje milosti vedno bolj pritegnil nase.
11. Prosi vztrajno skozi leta Boga, da bi vodil tvoje življenje tako, da bi bilo njemu v večjo slavo.

Vse to se dogaja v življenjskem okolju vere in Cerkve. Sveto pismo, pridige, liturgija, prejemanje sv. obhajila, zakrament sv. pokore, duhovne vaje, preizkušnje v družini, v poklicu in apostolatu, v župniji, itd., te stvari so viri in polje za rast v ljubezni do Boga.

Klemens Tilman

O nevarnosti pri cestnem prometu

Cestni promet je tudi in še predvsem vprašanje npravnosti, saj gre za človeka in njegovo odgovornost za svoje in tuje življenje. Gre za dolžnosti, ki jih nalagajo v peti božji zapovedi pravičnost in ljubezen, pa tudi razumnost. Belgijski škofje so o teh dolžnostih letos izdali posebno pismo. Iz njega je ljubljanski nadškof povzel nekatere misli, ki jih tudi mi priobčujemo.

Vzroki prometnih nesreč

Glavni vzroki prometnih nesreč, kakor jih navaja vsakodnevna statistika, so predvsem: izsiljevanje prednosti, prevelika hitrost, nepredvideno zavijanje, nevaren prehod čez cesto, nepredvidnot pešcev in kolesarjev, pijanost ali vinjenost voznika za volanom. Že ta statistika, ki ugotavlja vzroke le površinsko, le na zunaj, kaže, da so globlji in resnični vzroki večinoma v človeku.

Človek je pa za svoja dejanja odgovoren. Vzroki so torej npravnega značaja.

a) Prečesto je vzrok prometne nesreče težnja po tekmovanju, po nadoblasti nad drugimi: „Moj stroj je močnejši in hitrejši; vozim spretneje od drugih; moj mali avto more tekmovati z onim velikim.“ Vozniki svoje zmožnosti precenjujejo in hočejo biti bolj sposobni ko drugi. Menijo, da morejo ostati tudi pri slabi telesni kondiciji odlični vozniki, da imajo še vedno hitre reflekse in zanesljivo roko. Niti malo ne pomislijo, kako nevarna je tedaj njih vožnja zanje same in za druge. Za volanom imajo občutek moči, neodvisnosti in oblasti nad moderno tehniko, čutijo se vzvišene in se hočejo pred drugimi uveljaviti. V takem duševnem stanju je voznik že nevaren sebi in drugim.

b) Pri voznikih često pogrešamo duha solidarnosti. Mislijo in delajo, kakor da je cesta samo njihova. Često raču-

najo na previdnost drugih in si zato privoščijo predrznosti. Nekateri vozniki tovornjakov predrzno in nalašč ovirajo osebna vozila, ker imajo občutek popolne lastne varnosti in nedostopnosti.

Vozniki le prečesto pozabljajo, da jih tudi na cesti vežejo pravila vljudnosti in lepega vedenja, ki so v bistvu dolžnosti ljubezni do sočloveka, pozabljajo, da morajo biti obzirni in potrpežljivi do slabotnih, do začetnikov za volanom, do nerodnih, raztresenih, do otrok, pešcev in kolesarjev.

c) Mnogi vozniki so lahkomiselní. Ne upoštevajo cestnoprometnih predpisov, češ saj me ne vidijo. Táko malomarno in neodpustljivo mišljenje je vzrok zelo mnogih nesreč. Mnogi si mislijo: „Moderni hitri in gosti promet pač zahteva svoje žrtve. Stroj zmaguje človeka.“ Zato si nič ali prav malo prizadevajo, da bi s previdno vožnjo zmanjšali število nesreč; šele nesreča v družini ali med prijatelji jih predrami k previdnosti in pameti. Prav tako je lahkomiselnó mišljenje: „Saj sem zoper nesreče zavarovan. Če se pripeti nesreča, bo zavarovalnica škodo povrníla.“ Denarna povrnitev škode je pa le ena stran pri nesreči, hujša je krivica, ki jo storimo človeku, ko mu povzročimo trpljenje, morda pohabljenost ali celo smrt.

Cestni promet vprašanje vesti

Javna oblast skrbi za varnost prometa s tem, da skrbi za dobre ceste in zadostno cestno omrežje, izdaja cestnoprometne zakone in predpise, namešča dobro vidne prometne znake, skrbi za red na cestah s prometno policijo in prestopnike tudi kaznuje. Toda ti ukre-

pi, čeprav so nujno potrebni, ne zado-
stujejo. Treba je ljudem vzgojiti in oblikovati tudi vest, zakaj cestni promet je vprašanje odgovornosti v vesti.

Pravkar končani koncil je postavil v pastoralni konstituciji Cerkev v današnjem svetu glede tega vprašanja nekaj načel. V poglavju o človeški skupnosti govori, da so se medsebojni odnosi med ljudmi danes pomnožili in komplicirali. Zato se mora vsakdo ozirati na druge, na njihove potrebe in upravičene želje, pa tudi na vse človeštvo. Vsakega človeka moramo spoštovati, vsakega ljubiti kakor sebe. Vsak mora imeti skrb za življenje bližnjega in skrb za sredstva, da živimo, kakor zasluži naše človeško dostojanstvo, da ne bomo podobni tistemu svetopisemskemu bogatinu, ki mu ni bilo mar za ubogega Lazarja. „Vse, kar ogroža življenje, kakor vsake vrste umori, genocid, splav, evtanazija in tudi prostovoljen samomor; vse, kar je zoper neokrnjenost človeške osebe, kakor pohabljenje, telesne ali duševne torture, poskusi nasilja nad samim duhom; vse, kar žali človeško dostojanstvo, kakor nečloveški pogoji življenja, samovoljno zapiranje, deportacije, suženjstvo, prostitucija, trgovina z ženskami in mladino ali tudi sramotni pogoji dela; vse to in podobno je nedvomno sramotno in bolj omadežuje tiste, ki tako delajo, kakor tiste, ki moraje trpeti.“ Tako šte. 27 imenovane konstitucije.

Cerkev glede cestnega prometa obsoja vsako drznost pri upravljanju s motornimi vozili. Cerkev kliče v zavest, da more biti zavesten prekršek cestnoprometnih pravil smrtno grešen. Stalna predrznost na cesti je smrtni greh.

Temelj morale na cesti

Temeljno načelo pravdnosti v cestnem prometu ima svojo podlago v človekovi osebi, v človekovi vrednosti in njegovem dostojanstvu; izhaja torej iz dolžnosti, da spoštujemo življenje, njegovo neokrnjenost in človekovo pravno osebnost. Ta temelj potrjuje tudi razodetje. Papež Pavel VI. je govoril udeležencem kongresa avtomobilistov dne 20. oktobra 1965: „Ta načela imajo podlago v spoštovanju, ki ga moramo imeti do vsakega človeškega življenja, kakor nam že na prvih straneh naroča sveto pismo. Človekova oseba je sveta, človek je ustvarjen po božji podobi in sličnosti; človek je vcepljen v Cerkev, je v občestvu svetnikov in ima pravico in dolžnost do vzajemne, dejavne in iskrene ljubezni po načelu apostola Pavla: Ljubezen bodi brez hinavščine, bratovsko se med seboj ljubite, v spoštovanju drug drugemu pruvjte (Rim 12, 9-10).“

Sveti značaj človekove osebnosti in evangeljska zapoved ljubezni pa ne ustvarjata samo objektivnih odnosov bratstva med ljudmi, marveč delajo kristjane odgovorne tudi pred Bogom.

Konkretne dolžnosti izvirajo iz pravičnosti, razumnosti in ljubezni

S spoštovanjem človekove osebe so povezane nekatere bistvene zahteve. To so dolžnosti pravičnosti, razumnosti ali previdnosti, ljubezni in solidarnosti, ki morajo voditi vest uporabnikov cest.

1. Pravičnost zahteva od voznikov najprej natančno poznanje cetno-prometnih predpisov. Kdor uporablja cesto, mora poznati red, ki vlada na njej, in

ga mora upoštevati. Voznik motornega vozila je dalje dolžan skrbeti, da je fizično in psihično sposoben za vožnjo. Če je vinjen ali celo pijan, ne sme nikoli sestati za volan in ga tudi nima pravice držati. Bolj ko kdorkoli mora on skrbeti, da ostane trezen. Alkohol namreč povzroča „dobro razpoloženje“ — z zdravniškim izrazom: evforijo, to je ugodno počutje kljub slabemu dejanskemu stanju — in zmanjšuje prožnost duha; reakcijski čas se često poveča do tolike mere, da more to postati usodno.

Voznik, ki drugemu povzroči škodo, jo mora povrniti. Če je odgovoren v vesti, po načelih moralne teologije, mora poskrbeti, da bo žrtvi ali njenim svojcem škoda primerno povrnjena.

Če je bila škoda povzročena brez voznikove moralne krivde, je ta na sodelno dolžan v vesti žrtvi dati odškodnino v skladu z zakonskimi predpisi in se mora, če je škoda zakonito ugotovljena, v vesti podvreči izrečeni sodbi.

Zakonita obveznost zavarovanja za kritje civilne odgovornosti, to je za škodo, povzročeno tretjemu, je dolžnost, ki nas v vesti težko obvezuje.

Pravičnost končno obvezuje, da tisti, ki je nesrečo povzročil, nudi svojim žrtvam tudi pomoč, če je za to sposoben. Prostovoljen, zavesten beg je podlost, ki ni vredna človeka. Pobeg znatno poveča krivdo tistega, ki na ta način skuša ubežati pred svojo odgovornostjo. Kadar žrtev trpi nenapravljivo škodo, ker zaradi pobega ni bilo takojšnje pomoči, tedaj je tak pobeg resničen zločin.

2 Razumnost ali previdnost zahteva

od voznika, da je pozoren na vse okoliščine, ki morejo vožnjo napraviti težjo ali nevarnejšo. Pravilo je, da voznik reagira, primerno in previdno ukrepa že pri najmanjšem znaku ne le nevarnosti same, temveč celo možnosti za nevarnost. (Taka vožnja se imenuje defenzivna vožnja.)

Iz tega izhaja, da voznik ne sme voziti s prekomerno hitrostjo. Preračunati mora zadostno varnostno razdaljo in tudi čas, ki je potreben, da psihično in tehnično dobro zavira. Ne sme preceňevati lastnih sposobnosti, pripravlenosti na hiter odziv. Stalno mora nadzirati svojo pozornost in svoje pogovore. Glede pogovora z voznikom se morajo vsi sopotniki med vožnjo zavedati svoje odgovornosti. Hitrost vožnje naj se ravna po cesti in po gostoti prometa; prav tako pa tudi prepočasna vožnja po avtocesti spravlja v nevarnost varno vožnjo.

3. Krščansko ljubezen more voznik motornega vozila izvrševati na mnogotere načine. Sv. Pavel piše: „Ljubezen je potrpljiva, je dobrohotna.“ Pij XII. te apostolove besede takole razlaga: „Na cesti mora po najboljši tradiciji krščanske kulture vladati ozračje vljudnosti, umerjenosti in previdnosti.“ Voznik dokaže, da ima tega duha vljudnosti, to je krščanske ljubezni, z upoštevanjem prednosti, z razumevanjem nerodnih kretenj začetnikov, s pozornostjo do starejših in do otrok, z vljudnim odnosom do kolesarjev in pešcev, z obvladanjem samega sebe, kadar vidi vestno-prometni prekršek drugega, npr. nasproti prihajajočega vozila ali vozila, ki predrzno prehitava.

Krščanska solidarnost končno spodbuja vse uporabnike cest k večji pri-srčnosti, pa tudi, da nudijo pomoč ranjenim in so skrbni do otrok in invalidov na cesti.

Potrebna je vzgoja

Vsem ljudem je treba vcepiti v zavest zgoraj poudarjena načela: obzir do bližnjega, načela o življenju na splošno, poznanje predpisov, resna disciplina in pokornost službujočemu osebu (prometna policija).

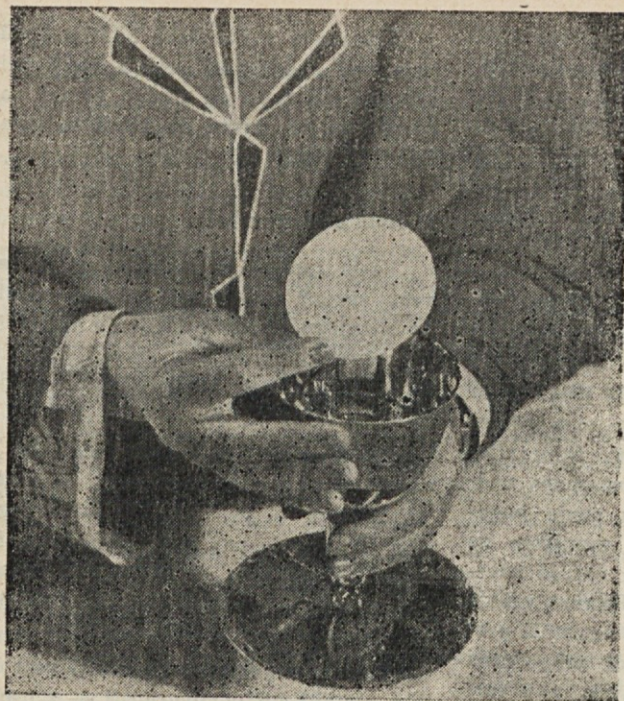
Taka vzgoja se mora začeti že v otroški dobi doma, nadaljevati se mora pri mladini — pri voznikih jutrišnjega dne. To vzgojo naj nudijo že starši, ki naj dajejo svojim otrokom tudi zgled. Ta vzgoja je dolgotrajna in zahteva mnogo naporov.

Voznikom je treba prebuditi vest in jim zostriti čut odgovornosti — z osebnimi pogovori, s poukom v spovednici in v pridigah.

Enako se mora vsak odrasel kristjan zavedati svoje odgovornosti. Tudi pešec ima na cesti težke obveznosti v vesti. Tudi on se mora držati pravil previdnosti in vljudnosti. Vsak naj tudi s svojim zgledom in z odločno besedo pomaga pri oblikovanju vesti drugih. Sveti oče je dejal, da se mora javna vest, to je javno mnenje, prebuditi. V svetu, ki je pijan od hitrosti in hoče človeka napraviti za sužnja ali celo žrtev stroja, mora vsak kristjan, vsak na svojem mestu in v svojem okolju poslušati glas Cerkve, glas morale, glas vesti.

dr. Jože Pogačnik,
ljubljski nadškof

Vsakdanji kruh

Evharistija ni samo daritev nove zaveze, ki naj se obhaja od sončnega vzhoda do sončnega zahoda do konca dni, ampak je tudi velikonočni obred, v katerem se prejema Kristus, napolnjuje duša z milostjo in se nam deli zastava prihodnje slave (čl. 47). To pa zopet ne kot neka jed za posebne prilike in za izredne izbrance, ampak vsakdanji kruh, za vse kristjane, ki hočejo uresničiti v svojem življenju velikonočno skrivnost in srečno priromati v nebeški pristan in tam celo večnost uživati dokončno veliko noč.

Za pravo umevanje te resnice, ki mnogih, tudi vernih kristjanov, še ni popolnoma osvojila in se zato le še

preveč na redke čase približajo evharističnemu obedu, si je potrebno ogledati to resnico na podlagi predpodb, ki že v stari zavezi osvetljujejo to veliko skrivnost.

Mana v puščavi

Izraelci so bili po krvi jagnjeta rešeni egiptovske sužnosti in po božjem izbrancu Mojzesu izpeljani iz dežele poniževanja in trpljenja. Na čudežen način so prekoračili Rdeče morje in začeli svoje potovanje v Obljubljeno deželo, ki pa je bila še zelo daleč. Štirideset let so se morali potikati po sinajski puščavi. Potovanje skozi to puščavo je bilo naporno in njihovo dušno

stanje se je bližalo večkrat obupu. Živijo kot nomadi, kot pastirsko ljudstvo brez stalnega bivališča in brez tople strehe. So brez vsakih zalog potrebne hrane za tolikšno množico, ne vedo kaj jim prinese jutri. Zato so Izraelovi sinovi začeli godrnjati zoper Mojzesa in Arona: „O da bi bili umrli po Gospodovi roki v egiptovski deželi, ko smo sedeli pri loncih mesa, ko smo jedli kruha do sitega. Saj sta nas odvedla v tole puščavo, da pomorita vso to množico z lakoto.“ Takrat naredi Bog na Mojzesovo prošnjo čudež. Mana je vsako jutro, razen ob sobotah padala izpod neba in vsak si jo je lahko nabral, kolikor je potreboval. Na vprašanje, kaj je to, je Mojzes začudenemu ljudstvu razložil: „To je kruh, ki vam ga Gospod daje jesti.“ Je bil kruh za vsak dan in za vsakega Izraelca. Ni bilo mogoče narediti zaloge. Če je kdo nabral več kot je potreboval za tisti dan, se je usmradilo. Izraelci so to mano jedli štirideset let, dokler niso prišli v obljubljeni deželo, ki jim je potem rodila in dajala potrebne hrane. (Prim 2 Mojz pogl. 16) To je bil veliki pomen mane v puščavi in posodo polno te mane so potem Izraelci hranili pri skrini zaveze skupno s tablama božjih zapovedi.

Tudi mi potujemo v obljubljeni deželo, v nebesa. Rešitev suženjstva greha po krvi Jagnjeta se je pri nas začela pri krstu. Toda vsi vemo, da ne vstopimo takoj po prejemu krsta v obljubljeni deželo nebes. Moramo narediti še dolgo in težko pot skozi puščavo svojega življenja. Da ne bi na tej poti omagali, nam Jezus daje še neprimerno bolj čudežen kruh, sebe v svetem Re-

njem Telesu. Je vsakdanji Kruh, ki ga nam pošilja naš nebeški Oče. Jezus sam je rekel Izraelcem: „Vaši očetje so jedli v puščavi mano in so umrli. To je kruh, ki je prišel iz nebes. Če kdo je od njega, ne umrje“ (Jan 6, 49). Ko pa bomo prišli v nebesa, Oče nebeški ne bo več pošiljal tega kruha, ne bo več Evharistije. Zakaj videli bomo iz obličja v obličje Boga in On bo naša večna hrana, brez posrednikov in brez zakramentov. (Prim A. M. Roguet: La misa 83).

Gora Horeb

Druga podoba evharističnega kruha v stari zavezi je kruh, ki ga je prejel prerok Elija. Ta je prejel od Boga težko in nevarno nalogo, zoperstaviti se hudobnemu in brezbožnemu kralju Ahabu. S tem si je nakopal kraljevo sovražstvo, še bolj pa sovražstvo njegove brezbožne žene Jezabele. Ker se je zbal njunega maščevanja, je zbežal, da bi si rešil življenje. Šel je dalje v puščavo dan hoda. Ko je prišel tja, je sedel pod bodičevje in si želel smrti. Rekel je: „Dovolj mi je zdaj, Gospod, vzemi moje življenje, kajti nisem boljši kot moji očetje.“ Potem je legel in zaspal pod bodičevjem. In glej, angel se ga je dotaknil in mu rekel: „Vstani in jej! Sicer je pot zate predolga.“ Ozrl se je in glej, ob njegovi glavi je bil podpepelnik (kruh) in vrč vode. Vstal je in jedel in pil ter potoval v moči tiste jedi štirideset dni in štirideset noči do božje gore Horeb. (Prim. 3 Kralj 19, 1—8). Pot je dolga okrog 480 km.

Ta kruh tudi predstavlja Evharistijo, ki nam daje moči, kadar smo utru-

jeni in malodušni zaradi težav in nasprotovanj našega življenja. Zakrament božje ljubezni nam daje moči, da se moremo povzpeti na to strmo goro, na kateri bomo našli Boga, pokoj in mir.

Čudežno pomnoženje kruha

Tretja podoba evharističnega kruha že spada v Jezusovo dobo. Je dogodek čudežnega pomnoženja kruhov v puščavi. Zelo velika množica gre za Jezusom v samoto, kjer ni ničesar, kar bi moglo nasititi toliko ljudstva. Ko je Jezus zagledal toliko množico, je rekel učencem: „Ljudstvo se mi smili; kajti že tri dni vztrajajo pri meni in nimajo kaj jesti. In če jih odpustim lačne na njihov dom, bodo na poti omagali, zakaj nekateri izmed njih so prišli od daleč“ (Mk 8, 2—3). Takrat je Jezus storil nov čudež; pomnožil je kruhe tako, da so vsi jedli in se nasitili. Ta čudež je uporabil, da pripravi množico na svoj veliki govor, v katerem je obljubil kruh božji, resnični kruh življenja, ki je On sam, obljubil ustanovitev Evharistije.

Vse tri predpodebe govore zelo jasno o kruhu kot nekaj nujno potrebnega za ohranitev življenja. In to ne samo za nekatere izbrane, ampak za vse. Spet ne samo za nekatere izjemne prilike, ampak za vsakdanje potrebe življenja. Dalje se nam kaže kruh kot nekaj krepkega, ki človeku daje potrebnih moči, da ne omaga na svojih dolgih in napornih potih v obljubljeni deželo, na svoj dom. Vse to velja v celoti za evharistični kruh, ki noče biti nekaj izjemnega, za nekatere izbrane in še

manj za nekatere izjemne slovesnosti. Hoče biti in je vsakdanja hrana novega izvoljenega ljudstva, ki potuje po izhodu iz suženjstva greha skozi puščavo zemeljskega potovanja v nebeško domovino; na goro Horeb, na svoj dom. Hoče biti in je najkrepkejša hrana, ki more obnoviti v življenjskih borbah in težavah izčrpane človekove moči in pomagati vsem, ki ga z globoko vero in zaupanjem pogosto prejemajo.

Kruh življenja

Moremo omeniti še drug razlog, zakaj je Jezus izbral ravno podobo kruha za Evharistijo. Kruh je za povprečnega človeka, vsaj v našem kulturnem krogu, vsakdanja hrana. Z besedami; služiti si vsakdanji kruh, izražamo ravno skrb za življenje. Poleg tega je kruh prava hrana človeka. Z mesom ali z zelenjavo vami se hranijo tudi živali. Kruh pa je svojska hrana človeka, ker si ga more pripraviti samo človek. Sejati, žeti, mlatiti, mleti, mestiti in peči, ki so predstopnje kruha, more samo z razumom obdarjeni človek. Je tako tudi nek izraz človekovega dostojanstva. Ko torej Bogu darujemo kruh, mu obenem z njim darujemo vse svoje človeške zmožnosti, ki so s pripravo kruha v zvezi.

Poleg tega je kruh znak človeškega občestva. Mnogi so morali sodelovati pri pripravi kruha: poljedelci, peki, mlinarji, izdelovalci strojev, ki so za izvrševanje teh poklicev potrebni. Ko je končno pečeni kruh na mizi, ga oče ali mati razdelita med celo družino. Vsi jedo od istega kruha. Po skupnem hlebu se v nekem oziru družijo med seboj. Vse to nam omogoča razumevati, da je

prejemanje evharističnega kruha vez edinosti med kristjani, ki ga zauživajo.

Pa še nek pomen vsebuje uporaba kruha za Evharistijo. Jezus sam pravi: „Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umrje, ostane samo; če pa umrje, obrodí obilo sadu“ (Jan 12, 24). Tako je Kristus umrl za nas, je bil pokopan v zemljo. In kakor zrno na nek način oživi v oblki klasa, v katerem se prvotno zrno prikaže zelo pomnoženo, tako je Jezus s svojo smrtjo in s svojim vstajenjem posredoval rojstvo brez števil njegovih bratov, njemu podobnih. Ti pa zopet morajo iti isto pot, pot smrti, vstajenja in pomnoženja. Vse razne stopnje v pripravi kruha spominjajo na dejanja, ki so bila potrebna, da nam je Jezus pripravil Evharistijo. Bilo je potrebno, da se je ponižal v človeškem rojstvu, da je bil mučen v trpljenju, da je na križu umrl in da je potem, ko je

bil v zemljo položen, vstal, da imamo tako ta živi kruh, ki daje življenje, ki ga imenujemo Evharistija.

Tako vidimo, da je zakrament Kruha zakrament žrtve. Ni samo kruh, je tudi vino, to pomeni, da je Evharistija popolna hrana. Človek ne potrebuje samo jedi, ampak tudi pijače. Obed brez vina je kot dan brez sonca. Kruh daje moč, vino pa veselje. V tem težkem življenju ne potrebujemo samo moči, da moremo spolnjevati svoje težke dolžnosti, ampak potrebujemo tudi veselja, da jih moremo spolnjevati velikodušno in z veselim srcem. Tako Evharistija ni samo zakrament, ki nam omogoči vztrajati na poti v večno domovino, ampak je tudi zakrament, ki polni naša srca z zadoščenjem da moremo peti Bogu himne zahvale. (Prim Roguet o. c. 86).

Boris Koman

Morda tudi za nas važno opozorilo

„Dokler smo na zemlji, moramo prositi Boga, da naša gorečnost za molitev ne bi pojemala in da bi se njegova usmiljenost ne odmaknila od nas. Kajti mnogi postanejo v molitvi zanikrni. V prvem času po svojem spreobrnjenju molijo z gorečo pobožnostjo. Potem pa molitev izgubi svojo toploto in postane hladna in hladnejša. Končno jo popolnoma opustijo. Čutijo se varne in zavarovane. A medtem ko spijo, pa njihov sovražnik čuje. Zato je Gospod v evangeliju zapovedal, naj vedno molimo in se ne naveličamo (Lk 18, 1).“

Ne nehajmo moliti in ne postajajmo v molitvi mlačni! Morda Bog še čaka s svojim uslišanjem, ne bo ga nam odrekel. Na njegovo zvestobo moremo graditi. Zato hočemo ostati v molitvi vztrajni. Že to je dar njegove dobrote. Dokler ne opaziš popušcanja v gorečnosti za molitev, te božje usmiljenje gotovo ni zapustilo. (Sv. Avguštin, Enarr. in Ps 65, 24.)

Avtobiografski spisi sv. Terezije Deteta Jezusa

Pred kratkim so izšli v založbi Slovenskega dušnega pastirstva v Buenos Airesu Avtobiografski spisi svete Terezije Deteta Jezusa. Knjiga je bila tiskana prvič leta 1898, komaj eno leto po smrti svetnice, in sicer pod naslovom „Povest duše“. Vzbudila je po vsem svetu veliko navdušenje in tako tudi pripomogla, da je bila Mala Terezika mimo vseh običajnih cerkvenih predpisov po kanonizaciji za blaženo, leta 1925 proglašena za svetnico. S tem je postala njena Povest duše še bolj aktualna. Leta 1938 je bila prevedena že v 38 jezikov, danes je ta številka gotovo že mnogo večja. Nam Slovencem so prevod oskrbele leta 1940 naše karmeličanke na Selu. Ta prevod je danes komaj mogoče še kje dobiti. Vendar pa je bil nov slovenski prevod potreben tudi še iz drugega razloga. Zvedelo se je namreč, da Povest duše ni izšla iz rok svetniške pisateljice takšna, kot so jo bralci dobivali v roke. Pavlina, njena rodna sestra, tudi karmeličanka, je z njenim privoljenjem rokopis pred natisom predelala in tako predelanega potem izdala. Svet, pa tudi uradna Cerkev sama, pa je vedno bolj želela dobiti izvirno Povest duše, kot jo je napisala Terezika sama, brez vseh poznejših popravkov in predelav. Karmel v Lisieuxu, kjer je Terezija kot redovnica živela in umrla, je leta 1956 tej želji ustregel. Izdal je fotokopirane njene spise, ki so sestavljali prejšnjo Povest duše, in sicer pod naslovom „Avtobiografski spisi“. Izkazalo se je, da se bistveno sicer ne razlikujejo od Povesti duše, da pa so bili vendar na približno sedem tisoč mestih predelani. Od tedaj se po svetu množe prevodi teh spisov, ki vzbujajo enako navdušenje kot nekoč Povest duše. Nam Slovencem je Osrednji urad v Lisieuxu, ki so mu pridržane tozadevne pravice, dal dovoljenje za prevod in objavo nekaterih fotografij brez vsakih obveznosti. Zahteval je le, da ne priobčimo v prevodu nič drugega kot Terezijine „Avtobiografske spise“, kakor jih je izdal Karmel, torej ne Uvoda, ne zadnjega poglavja iz nekdanje Povesti duše, ker nista njeno delo, ampak delo njenih sester. Po našem mnenju to dvoje, čeprav ne njeno, srečno dopolnjuje Avtobiografske spise, ker govori o njenih starših (Uvod) ter o njenih zadnjih mesecih življenja (zadnje poglavje). Zato smo jih sklenili objaviti posebej v „Duhovnem življenju“, kar nam je uredništvo rado dovolilo. Prevedli smo jih na novo iz zadnje izdaje Povesti duše. Z željo, da bi objava teh vrstic, zlasti pa še samih Avtobiografskih spisov, tudi med Slovenci naredila toliko dobrega kot med drugimi narodi po svetu, začinjamo danes s prvim prispevkom.

A. Kukovica

Osemletna Terezika s svojo dvanajstletno sestro Celino. Ostali člani svetovno znane Martinove družine, ki je dala svetu malo Cvetko, so bili: Marija, Pavlina, Leonija, Helena, Jožef, Janez, Terezija. Devet cvetlic torej na izbranem vrtu, v družini očeta Ludovika in matere Celijske. Od devetih cvetlic so štiri odšle kmalu po rojstvu v nebeško vrtove, da se tam dokončno razcvete, medtem ko se je ostalih pet razcvetelo pri karmeličankah ali pri vizitatinkah. Več o tej vzorni družini nam govori članek „Devet cvetlic na izbranem vrtu“ na naslednji strani.

Devet cvetic na izbranem vrtu

Gotovo bi bravec še pred branjem avtobiografije svete Terezije rad spoznal njene krščanske starše. Posebne omembe vreden je dogodek iz njune mladosti — pobožna in ganljiva idila — kakor tudi nekateri drugi zgledi iz njegove svetniškega življenja.

Leto 1845

Bilo je zelo verjetno meseca septembra 1845, ko se je zamišljen in sanjav mladenič vzpenjal proti visokemu vrhu Velikega svetega Bernarda.¹ Njegov globok, nekoliko otožen pogled je razodeval neko sveto navdušenje. Veličastno lepe Alpe so mu budile v duši nešteto velikih misli. Njegovo mehko srce ni moglo več zadrževati rastočega ganotja. V ponižnem hvalospevu Bogu je pridržal korak, dolgo občudoval in jokal. Nato pa se je z novim pogumom pognal navkreber in kmalu došel na cilj svoje poti — pred blagoslovljeni samostan, ki z vrha gora kakor svetilnik upanja in požtvovalne ljubezni sveti daleč naokoli.

Ludovik Jožef S. Martin

Častitljivi prior je potnika prav ljubeznivo sprejel. Že v prvem hipu so izkušnega moža presenetile izredno lepe in odkrite poteze na gostovem obrazu. Povprašal ga je po njegovih starših in rojstnem kraju. Tako je izvedel, da je popotnik Ludovik Jožef Stanislav Martin, rojen 22. avgusta 1823 v Bourdeauxu, kjer je živela njegova mati, medtem ko je njegov oče, pehotni stotnik,² vzor vernega in poštenega moža,

bil ravno tedaj na vojaškem pohodu v Španiji. Zadnji čas je družina živela v Alençonu. Ludovik je bil ljubljenec svojih bratov in sestra.

Mladenič se pač ni podal na tako dolgo pot samo zato, da se naučije lepote te čudovite dežele. Saj je bila pot iz Normandije v švico vendarle dolga in utrudljiva, pa naj je kdo potoval s poštnim vozom ali pa s potno palico v roki. Ne, ni prišel prosit v te kraje prenočišča samo za eno noč; tu je želel najti zatočišče za daljšo noč — za noč življenja...

„Dragi mladenič,“ mu je tedaj dejal častitljivi menih, „ste končali gimnazijske študije?“

Ko mu je Ludovik odgovoril, da ne, je redovnik nadaljeval: „Potem vas žal ne morem sprejeti, zakaj gimnazijski študij je bistveni pogoj, da je kdo sprejet med naše brate. Vendar ne izgublajte poguma! Vrnite se domov in delajte z vnemo. Pozneje vas bomo sprejeli z odprtimi rokami.“

Nekoliko razočaran je naš popotnik nastopil pot nazaj v domovino. Vrniti se domov se mu je zdelo isto kot iti v izgnanstvo. Vendar je mladenič takoj spoznal, da samostan Velikega Svetega Bernarda zanj v življenju ne bo več kot ljub spomin, kajti Gospod je imel z njim druge namene.

Celija Guérin

Nekaj let pozneje se je v istem mestu Alençonu v bolnišnici sester svetega Vincencija Pavelskega v spremstvu svoje matere predstavila mlada gospodična Celija Guérin. Poteze na

dekletovem obrazu so izdajale izredno klen značaj. Povedala je, da je že dolgo hotela zaprositi za sprejem pri sestrah. A prednica ji je, razsvetljena od Svetega Duha, že pri tem prvem obisku brez obotavljanja dejala, da to ni božja volja. Celija se je zatorej vrnila domov k svoji starejši sestri in mlajšemu bratu, ki bo še večkrat omenjen v „Povesti duše“.

Po tem brezuspešnem poizkusu je dekleta pogosto molilo iz dna srca tole molitev: „Moj Bog, ker nisem vredna, da bi kot moja sestra postala tvoja nevesta, se bom poročila, da izpolnim tvojo sveto voljo. Prosim te, da mi daš veliko otrok in da se vsi posvetijo tebi.“

Poroka v letu 1858

Bog je tej izbrani duši namenil krepostnega mladeniča, o katerem smo zgoraj govorili. Po čudovitih okoliščinah, ki jih je vodila božja previdnost, je bila v juliju 1858 poroka v cerkvi Naše ljube Gospe, v Alençonu.

Na večer istega dne — tako nam poroča neko intimno pismo — je Ludovik zaupal svoji mladi ženi, da bi jo želel imeti vedno le kot najdražjo mu sestro. Šele po dolgih mesecih se je navdušil za sen svoje žene. Zaželel si je, da bi njuna zveza rodila veliko sadov, ki bi jih mogel posvetiti Bogu. S čistim Tobijem je lahko ponavljal prelepo molitev: „Ti veš Gospod, da v zamem ženo le iz želje, da bi dobil potomstvo, ki naj časti Tvoje ime od vekov do vekov.“

Devet cvetic na izbranem vrtu

Devet belih cvetic je pognalo na tem izbranem vrtu. Od teh so štiri od-

šle kmalu po rojstvu v nebeške vrtove, da se tam dokončno razcvete, medtem ko se je ostalih pet razcvetlo pri karmeličankah ali pri vizitatinjah.

Že v zibelci so bili vsi otroci posvečeni Kraljici lilij, brezmadežni Devici Mariji. Tu navajamo njih imena. Posebno pozornost posvetimo deveti in zadnji, kot najbolj izbrani med vsemi — kakor se tudi med angeli posebej odlikuje deveti zbor, zbor serafinov.

Marija Luiza, Marija Pavlina, Marija Leonija, Marija Helena (umrla stara štiri in pol leta), Jožef Marija Ludovik, Jožef Marija Janez Krstnik, Marija Celina, Marija Melanija Terezija (umrla stara tri mesece) in Marija Frančiška Terezija.

Oba Jožefa sta bila sad molitev in solza. Po rojstvu štirih starejših hčera so starši po posredovanju svetega Jožefa prosili Boga za enega misijonarčka. In res se je kmalu rodilo ljubko, smehljajoče se dete — Jožef Marija. A kaj, ko pa se je prišlo svoji materi samo pokazat! Po petih letih izgnanstva je poletel v nebeško svetišče. Spet so starši z vso pobožnostjo opravljali devetdnevnicu za devetdnevnicu. Družina bi za vsako ceno rada duhovnika, misijonarja. Toda „Gospodove misli niso naše misli in njegova pota niso naša pota.“ Rodil se je srčen novi Jožef, a že po devetih mescih je odšel s tega sveta, da se združi s svojim bratcem v večnih bivališčih.

Od tedaj v družini niso več prosili za misijonarja. A kakšno neizmerno veselje bi napolnilo njih srca, če bi jim prihodnost že tedaj odkrila svojo skrivnost. Če bi mogli zaslutiti, da bo njihova hčerka — nagrada za tolikšno

zaupanje in hrepenenje — nekoč od Cerkve proglašena za zavetnico misijonov enako kot sveti Frančišek Ksaverij.

Terezija — misijonar

Po pravici je bilo rečeno: „Terezija je velik misijonar, čigar mogočni besedi se ni mogoče ustavljati. Njeno življenje nosi na sebi nek čar, ki ga nikdar ne bo izgubila. Duša, ki se je ujela na ta trnek, ne bo mogla še naprej živeti v vodah mlačnosti in v blatu greha.“

Ali niso celo njeni starši postali misijonarji? V uvodu prvega portugalskega prevoda „Povesti duše“ jim je pater Santana SJ napisal tole ganljivo posvetilo: „Svetemu in večnemu spominu Ludovika Jožefa Stanislava Martina in Marije Celje Guérin, srečnim staršem sestre Terezije Deteta Jezusa in vsem krščanskim staršem v zgled.“

Sama seveda nista slutila tega bodočega apostolata, a sta ga nevede s svojim vedno popolnejšim življenjem pripravljala.

Življenje z Bogom

Večkrat ju je obiskala nesreča, toda njun edini odgovor Bogu, ki ostane vedno oče in ki nikdar ne zapusti svojih otrok, je bila ljubezni polna vdanost. Vsako jutro ju je našlo ob vznožju oltarja. Skupno sta pristopala h Gospodovi mizi, zvesto izpolnjevala postno postavo in se z brezpogojno zvestobo držala zapovedi nedeljskega počitka. Njun oddih je bil največkrat v branju nabožnih knjig. Vsakdanje molitve sta opravljala vedno skupno in ta-

ko ganljivo, kot je to delal častitljivi stari oče stotnik Martin, ki je molil omenaš tako, da je moralo vsakogar ganiti.

V tej hiši so bile doma vse velike krščanske kreposti. Blaginja se ni sprevrгла v razkošje. Vse v njej je bilo patriarhalno preprosto.

„V kakšni prevari živi vendarle večina ljudi“ je modrovala gospa Martin. „Če so bogati, si želijo še časti, a ko tudi to dosežejo, so še vedno nesrečni, kajti srce, ki išče kaj izven Boga, ne more biti nikdar srečno in zadovoljno.“

Vsa njena materinska skrb je imela nebesa za cilj. „Štirje moji otroci so že na varnem“, je pisala, „in ostali...? Da, tudi ostali bodo šli nekoč za njimi v nebeško kraljestvo, le da bolj bogati, ker se bodo dalj časa bojevali.“

„Kadar sem svojim dragim otrokom zatisnila oči, sem vedno veliko trpela, a to moje trpljenje je bilo zmeraj vdanost. Nisem tožila zaradi trpljenja in skrbi, ki sem jih prestala zaradi njih. Nekateri so mi govorili, češ veliko bolje bi bilo, ko bi jih nikoli ne imela. Jaz pa tega govorjenja nisem mogla prenašati. Zdelo se mi je, da se te bolečine in skrbi niti primerjati ne dajo z večno srečo mojih otrok. Končno jih pa tudi nisem za zmeraj izgubila. Življenje je kratko in polno trpljenja. Tam gori jih bom zopet našla.“

Ljubezen krona vsega

Krona tega plemenitega in vzornega življenja pa je bila krščanska ljubezen v vseh njenih oblikah, ki je vladala v tej družini. Vsako leto sta zakonca namenila lepo vsoto sadov svojega dela

za misijone. Pomagala sta revežem v njih potrebah in jim stregla s svojimi lastnimi rokami. Nekoč je ta družinski oče kot usmiljeni Samarijan na eni najbolj obljudenih cest brez sramu dvignil pijanega delavca, pobral njegovo orodje in ga opirajoč nase med prijaznim prigovarjanjem povedel domov.

Preklinjevalci so imeli pred njim takšno spoštovanje, da so umolknil na prvo njegovo besedo.

Vsi človeški obziri so se morali umakniti pred veličino njegovega značaja. Kadar je šel mimo cerkve, je vedno pozdravil najsvetejši zakrament, pa naj je bil v spremstvu kogarkoli. Podobno je iz spoštovanja do duhovniškega stanu pozdravljajal na cesti duhovnike.

Naj navedemo še en zgled srčne plemenitosti.

OPOMBE (K DODATKU I):

¹ Že dve leti prej je gospod Martin naredil kratek obisk pri Velikem svetem Bernardu kot turist-romar.

² Vitez kraljevega in vojaškega reda svetega Ludovika.

³ Marija Ludovika Guérin (Sestra Marija Dositeja) je vstopila 7. aprila 1858 v samostan Vizitantk v Mans-u.

Po njeni lastni izpovedi vemo, da ni storila nikdar nobenega najmanjšega prostovoljnega greha. Dom Guéranger, ki jo je poznal, jo je navajal kot lik popolne redovnica.

Po dolgotrajni in z veliko potrpežljivostjo prenašani bolezni je umrla svete smrti dne 24. februarja 1877, v 48. letu starosti. „Ne znam drugega kot ljubiti in živeti predana zožji volji“ — je dejala nekaj ur pred svojo smrtjo predstojnici — „pomagajte mi, mati, dati Bogu hvalo.“

⁴ Iz 55, 8.

Nekega dne je našel na postaji božjastnega in sestradanega reveža. Ubožec ni imel niti za pot domov. Poln sočutja je vzel gospod Martin svoj klub v roko, vrgel vanj prvi miloščino, nato pa šel od potnika do potnika prosit miloščine. Denar je kar deževal v na hitrico pripravljeno puščico. Bolnika pa so ob pogledu na tolikšno dobroto oblike solze.

To izredno krepostnost je Bog svemu služabniku vračal že na tem svetu. Leta 1871 je zapustil svojo draguljarno in se z vso družino preselil v ulico Saint-Blaise. Tu se je posvetil le še trgovini s čipkami, znanimi pod imenom „points d'Alençon“, s katero je že prej začela njegova soproga.

V novem domu v ulici Saint-Blaise je pognala naša nebeška cvetka. Imenujemo jo tako, ker si je sama vzela to ime v naslovu svojih biografskih spisov: „Pomladna zgodba male bele Cvetke“. In res ji ni bilo namenjeno, da bi kdaj spoznala jesen in še manj zimo z njenimi ledeno mrzlimi očmi. Prikazala se je marveč kot žareč plamen, čigar toplota naj bi pritegnila množice duš k ognjišču usmiljene Ljubni.

Vse onemoglo sovraštvo hudobnega duha do tega izvoljenega otroka se zdi, da razodeva tale skrivnostni dogodek pred njenim rojstvom.

Nekega večera je gospa Martin bdeli in prebirala življenje svetnikov. Nenadoma je začutila na rami nekaj kot „kremplje podivjane zveri“. Po prvem občutku groze je njena ponižna in bogovdana duša spet našla dušni mir. Ni pa mogla razumeti, kaj naj bi pomenil ta napad duha teme.

Poslovenil dr. A. Kukovica, S. J.

Obhajanci

Že nekaj mesecev je na filmskih platnih največja senzacija James Bond skozi vohunstvo tajnega agenta 007. Vse drvi v dvorane, ker so dogodki napeti — kriminal podaja roko vohunstvo in sodobni človek potrebuje pretresov, da se še more odtrgati v čare prividov vsaj za tistih borih dovetdeset minut trajanja filma. Toda pri Bondu ni glavno blazna naglost zgodbe in nakladanje zločinov na zločin. Glavno bistvo najbolj razburljivih filmov je njihova končna praznosta; iz vsake sekunde na platnu veje zadnje vprašanje po resničnem bistvu: „Zakaj toliko hrupa, da bi se napolnili in ne bi čutili votline, ki nas preveva“ in kritik katoliške filmske revije takole podaja bisavo borb in prelivanja krvi: James Bond beži pred samim seboj, strah ga je, ker ne ve, kaj bo nakoncu, kaj bo v trenutku, ko se bo treba srečati s tistim, čigar ime v stari zavezi niso

smeli izrekati: Bog, dovoli nam vsaj trenutek počiti v Tvojem naročju... Toda odgovora v sodobni civilizaciji ni — in Bond mora naprej v novo vrtočlavost vseh mogočih in nemogočih prevar.

Bog v duhovnikovih rokah

Fellini je iskanje Boga v svoji najnovejši filmski stvaritvi podal skozi podobe samote. „Giulietta degli spiriti“ je film fantastičnih domislic — duša se je kakor razblinila v tisoč odtenkov; vsi sproti zažive v najvišjo pesem, toda prisotnost Boga ostane še daleč.

„OBHAJANCI“ je tretji film švedskega režiserja Ingmarja Bergmana na poti do Boga. Prvi je bil „Izraz zrcala“, drugi silovito srečanje z brezupom in razočaranjem, kakor je bil podan v filmu „Molk — Silencium“; v zaključku pa se v tretjem vrača k Bogu še neposredneje. Zašel je v podajanje zgodbe

duhovnika; zrušil se je v nevero v trenutku, ko je opravil v protestantskem templju in je skupini vernikov pravkar razdelil sv. obhajilo pod obema podobama.

Nikjer ni videti razlogov za zlom, med službo božjo je bil miren; toda med delitvijo obhajila se je sproti globoko zagledaval v oči vernikov in se ujel v lastno zanko... Hotel je dojeti prisotnost Boga v pravi in resnični podobi, želel ga je zagledati po svoji zamisli in ko pride v zakristijo, je padel v občutje konca v lastni praznoti... Še pred odložitvijo obrednih oblačil, je začutil, kako mu je srce suho — Boga ni bilo več; podlegel je zavesti popolne nemoči in si je moral priznati, da je dejansko ateist, sicer je pravkar opravil obred delitve sv. obhajila, toda med njim, verniki in Bogom se je vse pretrgalo.

Bog se ošabnim upira...

Pastor Thomas na zunaj nikomur ni mogel posredovati sodbo o sebi, da je ošaben, še manj, da bi bil nezvest ali celo božjeropnik. Trpel je v svoji neveri, ker je bil srečen tedaj, ko je živel še v župnišču s svojo ženo. Mislil je, da je bila ženina ljubezen kakor balzam za tisto, kar mu je manjkalo do popolnega spoznanja Boga, popolne posesti Boga; iz otroških let se je naučil verovati, da je Bog naš Oče in z Bitjem—Skrbnikom je potem bil v navadnem patriarhalnem razmerju. Vse dobro je prišlo od Očeta — Boga, ljubljena žena pa je bila kot studenec za mirsti iz onostranstva. Toda žena je po kratki bolezni umrla in ubogi pastor

Thomas se je znašel pred Bogom, ki mu ni več prihajal nasproti po poti varnega, urejenega razmerja. Bog ni bil več Oče — skrbi mu ni odvajal ali urejal; pri oltarju je še čutil njegovo navzočnost, komaj pa je bil na pragu cerkve in svežega zimskega jutra — kakor se v filmu razgrinja švedska zima —, je bil pahnjen v bližino mrtve žene in je isti hip ubogemu Jonasu kar naravnost izjavil:

„Kaj, vi me vprašujete, če je Bog... da, da — Bog je mrtev...“

Toda Jonas trpi na sodobni bolezni sveta. Poln je strahu pred atomskimi bombami, išče pomirjenja v svoji nervozi. Ima ženo, ki se boji in bori zanj, da bi ga potegnila iz oklepa bojazni pred Kitajci. Toda Jonas ji ne more verovati, ker mu ne more povedati resnice o smislu vere in upanja v Boga. Zato se zateče k pastorju Thomasu in ko mu ta reče, da je Bog mrtev, se v njem vse zlomi ter odhiti v bližnjo reko kjer utone.

Bog rešuje po svoje

Ko potem Thomasa pokličejo, da bi nesrečnega samomorivca spravil na krščanski del pokopališča, mu vest zajame val očitkov, saj je kriv smrti Jonasa, nesrečnega bolnika... Zakaj je svojo željo po Bogu Jonasu posredoval tako, da je slednji obupal in končal v ledu švedske zime?

Že dolgo pa je v pastorja — vdovca — zaljubljena Marta, ateistka od rojstva, ki ponavlja misel, da je srečen tisti, ki pride do spoznanja, da Boga ni... V zanikanju je pravi in končni mir. Mir je sama našla po poteh razu-

ma, toda ujela se je v zanke srca: pastorja Thomasa sovraži (ljubi), ker na njem opaža, koliko zmore vernik, ako se ne umakne službi Boga. Sluti, da je v pastoru obup že v mozgu, vendar bi želela ga spraviti popolnoma na svojo stran, če bi ji uspelo ujeti ga v svoje mreže. Sledi zgodba o padcih in slepilnih prividih. Marta postane pastoreva ljubica, toda čutnost ni isto kot čustva... Pastor se ne zmeni za sodbo faranov, opravlja službo božjo, ker skuša najti ravnotežje. Za ta del filma je Bergman trikrat prebral Bernanosovo povest „Dnevnik podeželskega župnika“, ki je literarni življenjepis sv. Janeza Vianeya. Francoski režiser Beson je povest filmal, toda Bergman se je od njegove zamisli oddaljil in izpeľjal konec zgodbe v tisto, kar sam sluti v lastni borbi za Boga: Bog se svojim odkriva v samoti...

Beg Pred Bogom

Nemogoče razmerje z Marto požene pastorja Thomasa v beg. Pri tem ni krut in dovoli, da se Marta z njim poda na pot. Ko ju objemajo brezmejne snežne planjave, kjer ni več ničesar, se v njem ponavlja prepričanje, da ne more nikamor, kajti klical je: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil...“, toda Bog mu ni odgovoril. Kako tudi, ko si pa prigovarja: „V vsej ponižnosti moram priznati in izjaviti, da sem toliko trpel kot Kristus na križu... Resnično sem toliko trpel ali pa še več, kajti kaj je fizična bolečina v primeri z moralnim trpljenjem, z moralno rano, ki lomi človeško vest...“ Biga se ne more otresti, ker preveč čuti njegovo

imanenco v sebi, toda kakor je od mladosti veroval, da je Bog Oče in da je zato dolžan skrbeti za svoje otroke, tako si hoče tudi sedaj pomagati iz stiske z matematiko svojih možganskih sklepanj. Marta pa je ob njem zaznala, zaslutila, kaj se v Thomasu dogaja in se otresa more ateizma s pobožnim zatekanjem k starim podobam iz svetih evangelijev. Sicer ji je vero vanje v mladosti zastrupil domači mežnar, ki je trdil, da vsak večer prebira evangelije, ker so najboljše uspalno sredstvo. Toda Marta začuti ob Razodetju pravo vsebino božje ljubezni do človeka. Skozi evangelije se je Bog usmilil človeštva: če v stari zavezi Izraelci niso smeli božjega imena niti izgovarjati, je Bog v novi človeštvo tako ljubil, da je poslal svojega Sina — po njem, po Besedi se je razodel... Po svoje se Marta zave, da je pesem evangelijev pesem ljubezni in spoznanj, da bo Thomasa in sebe rešila v čisti, posvečeni ljubezenski vezi.

Thomas še vzklika: „Če bi mogli verovati v resnico...?“, Marta pa že ve, da je resnica brez ljubezni nespособna zaživeti, se roditi, se izpričevati.

Ko begata po snežnih poljanah, prideta do samotne cerkvice... Steze so bile pod previsokim in težkim snegom, da bi mogel priti kdorkoli k službi božji. V tej samoti začuti Thomas silno željo po Bogu, želel bi opraviti obred sv. maše... Toda na pragu cerkve se sreča s starim mežnarjem, ki mu ves poražen vzklikne:

„Ne smete maševati, ker je v cerkvi samo ena oseba...“ Švedska ljudska modrost je zadobila zakon in je

ukazovala, da je obred sv. maše v cerkvi nedopusten, če niso prisotni vsaj trije verniki.

Thomas ne bi smel v cerkev. Toda za seboj potegne Marto — Bog je tam najbližje, kjer je svet v največji samoti in v vozlu te resnice je njuna skupna rešitev.

— — —
Umetniki imajo svoja pota do Boga. Če so včasih nemogoča ali nerazumljiva, pa so polna iskrene prepričevavnosti. Po filmu „Obhajilu“ bo Bergman segel verjetno še po hujših sredstvih — mogoče se mu bodo spet zapirale filmske dvorane, kakor so se mu pri Silenciu. Ker je sebi in svetu „uganka“, bo bor-

ba duše zašla daleč na stran pota — in ni izključeno, da bo po nagli sodbi kdo sklepal, da se mu pot do Boga — njemu, skrajnemu individualistu — ni posrečila, ampak da se v novi obliki samozadovoljstva opaja nad nekim novim zmagoslavjem v svetu čutov.

Toda kdo ve, kakšna bodo Bergmanova pota in kam ga vabijo ključi poslednjih skrivnosti? Bernanos zaključí svojo povest z besedami: „Tout est grâce — vse je milost!“ Tudi v filmu „Obhajanci“ je Bog samo orodje za zmago Resnice in Ljubezni in vse se razvija pod vtisom končnega spoznanja: Vse je milost...

Ruda Jurčec

„Molitev je jutranji ključ in večerni zapah“

Gandí — ta človek, ki je zganil vso Indijo, je dobil čas, da se je zbral, se znašel pred neizmernostjo Bitja, ne nekaj bežnih minut, ampak cele ure... In jaz, ki najbrž s svojo mislijo, s svojo besedo in s svojo ljubeznijo ne bom v svetu dvignil ničesar, težko najdem čas v svojem natrpanem življenju (s čim?), da bi se obrnil na Boga, da bi svoj dan odprl s „kontaktom“, kot avtomobilist napravi „stik“ pred svojo dnevno vožnjo... Zvečer, ko najdem čas, da se uverim če je vse v hiši dobro zaprto — od vrat do oken, plina in elektrike do hladilnika in blagajne, z Bogom opravim v nekaj minutah, da postavim zapah na svoj dan in mu prepustim svoje uspehe ali primanjkljaje!... Zares sem praktičen človek, urejen, odličen, družaben, odprt, znam predvideti itd. — menim, da sem obdarjen z vsemi temi lastnostmi, — razen v svojih odnosih z Bogom?...

Gospod, bolj inteligentno naj ti posvečam začetek in konec tega dne...

v družini

Za mesec avgust prinašamo štiri aktualne stvari za naše družine in za one, ki se na družinsko življenje pripravljajo. F. nam piše o temi: „Čudno — ali ne?“ D-ova govori o vprašanju: „Mati, ali si bila vesela, ko si začutila, da sem na potu?“ M. K. vprašuje: „Ali smo pri nas že zreli za televizijo?“ M. R-ova pa piše o temi: „Ti, ki ti ni bilo dano.“

Čudno — ali ne?

Namreč to, da govorimo moške in žene različno govorico, čeprav rabimo iste besede.

Le poslušajte tale razgovor med zakoncema in taščo. Vsi trije se pripravljajo na odhod. Mož si je pravkar privezal ovratnico.

Žena: „Boš imel to ovratnico?“

Mož: „Saj sem si jo že zavezal.“

Tašča: „Ali razumeš? Angeli ta ovratnica ni všeč.“

Mož: ? ? ?

Mož Angele ni razumel, tašča pa, kot ženska, je takoj vedela, kam peštaco moli.

Ali pa:

Mož povabi ženo na večerjo v restavracijo.

Žena misli: „Najbrže mu moja kuha ne ugaja.“

Mož ni mislil nič drugega kot to, kar je rekel, žena pa je v njegovih besedah iskala skrit pomen.

Moška govorica je govorica razuma, govorica močnih, zato je tako redko-besedna, jasna, odkrita in večkrat brezobzirna.

Njej nasproti pa je ženska govorica, ki je govorica srca, govorica slabotnih zato je gostobesedna, topla, osebna, dvoumna. Po ovinkih želi doseči svoj namen.

Mož sodi ženino govorico po svoji in zato ne vidi njenega ozadja. Žena sodi moževo govorico po svoji in ji zato podtika druge pomene.

Včasih utegne biti tako nerazumevanje prav usodno. Filozof Leisegang je za osvetlitev napisal tole zgodbico:

Nedelja. Miza za zajtrk je okusno pripravljena. Gospodar, neobrit in v copatah, je pogreznjen v naslanjač. Čita časopis.

Gospodinja ima lepo urejene lase in novo obleko. Vsa žari od veselja in živosti. Ko mu drugič nalije kavo, reče z nasmehom: „Ni zdravo čitati pri jedi!“ Mož začudeno zamrmra: „Kako?“ in čita dalje.

Oba sta nejevoljna. V petih minutah se že razlega po hiši pravi prepir. Vzrok? Rekli bi: „Jezikovni nesporazum.“ Če bi prevedli ženine besede v govorico moža, bi se njene besede glasile:

„Želim, da se zabavaš z menoj, ne z branjem, da mi pohvališ lepo obleko in pričesko, če pa lista takoj ne odložiš, jih boš še lepe slišal!“

In jih je res slišal.

Z nespametnim: „Tako-o-o?“ je mož dokazal, da je topo obvisel na črki, ne da bi smisel njenih besedi vsaj od daleč zaslutil.

Tako je pokvaril zajtrk in ves dan in z njim vred še mnogo drugih lepih trenutkov.

Ali se ne spleča, da bi nekoliko preučili medsebojno govorico? Vsak par zase?

F.

Mati, si bila vesela, ko si začutila, da sem na poti?

V zadnjem času se je v mednarodnem časopisju — in v argentinskem celo zelo obširno — razpravljalo o problemu „načrtnih rojstev“. Med nami — zdomskimi Slovenci — se ta problem dosedaj še ni dosti obravnaval. Hvala Bogu, saj bi nam, slovenskim materam, bilo takšno razpravljanje neprijetno. Me namreč še vedno smatramo, da je pri nas Slovencih edini problem, kako ohraniti naš narod, vzpričo malega prirastka v domovini. A nismo tukaj samo me, slovenske matere, tu je naša mladina. Naši otroci živijo tukaj in verjetno so indirektno že čitali o tem problemu. Ni moj namen razpravljati o njem, pač pa, kako ga sprejemajo naši otroci. Čitajo o njem, se poglobijo v tiste vrstice in razmišljajo: „Kaj je to? In kako je bilo z menoj? Sem bil zaželen, ali sem bil nezaželen?“

Mojo švicarsko prijateljico, dr. jur., je njena hčerka, akademičarka, pred par meseci vprašala: „Mati, si bila vesela, ko si začutila, da sem na poti?“ Spomin mi hiti par let nazaj, ko mi je Slovenka, znanka, povedala, da je na poti njeno četrto dete. „Pri vseh težavah, pa še to...“ je dejala. Hudo mi je bilo, ko sem jo poslušala. Pred par tedni sem jo videla. Po darilih in igračah sodeč, katere je njen sinek imel, se mi je zazdelo, da je našla pot in ljubezen do njega. Čeprav so darila, po mojem mnenju, kaj plehko merilo za ljubezen.

Vem, da smo Slovenke vesele, če se v nas poraja novo bitje in da smo zanj Bogu hvaležne. Znamo pa me to svojo ljubezen, ta naš ponos, ko se začutimo matere, tudi pokazati našim otrokom in sicer pokazati jim na tak način, da jim še zdaleka ne bi prišlo na um, vprašati se: „Sem bil zaželen ali sem bi samo sprejet?“

Po svoji naravi Slovenke nismo ekspresivne v svojih čustvih. Bojimo se pokazati, kaj čutimo, ker smo v svojem bistvu prerahločutne, prenežne in zato bojzljive. Celó svojim otrokom se včasih ravno zaradi tega kažemo prestroge. Morda nas zato naši otroci primerjajo s tukajšnjimi materami, ki znajo svojo ljubezen do otrok pokazati izraziteje, nego me, Seveda delajo otroci takšne primerjave v dobi, ko njihov razum ne doseže prave presoje. In morda se takrat čutijo malo prikrajšane. Spričo zunanjega vpliva pa bi bilo skoro potrebno, prilagoditi se vsaj malo tukajšnjemu načinu izražanja materinske ljubezni. Želeti bi bilo, da bi znale me, Slovenke, svojemu otroku tako pokazati svojo materinsko ljubezen in svoj materinski ponos, da bi naši otroci sami v sebi čutili, da so nam bili vedno zaželjeni, da so nam bili komaj dočakani in z največjim veseljem in največjo ljubeznijo sprejeti. Mislím, da če bodo otroci čutili, da so bili rojeni iz ljubezni očeta in matere, bodo ti otroci sami po sebi že v prvi dobi svojega življenja našli svoje mesto v svetu. Vedeli in živo bodo čutili, da so živi del primarne celice zapadne kulture, to je družine.

Samo po sebi razumljivo se jim bo zdelo, da se je treba prilagoditi vsem potrebam in dolžnostim te celice — družine. V prvi, najkritičnejši dobi svojega življenja, to je v razvojni dobi, bodo vedno našli pot, ki pelje v družino. Enako tudi v drugi kritični dobi, ko že stopajo s prvimi koraki v življenje, takrat, ko so do svojih staršev še najbolj kritični, ko smatrajo, da so starši „za par let zadaj“ in ko bi včasih najraje dvignili zastavo „upornika z ali brez vzroka“ — po vzoru nekaterih severnoameriških filmskih igralcev. Enako bodo tudi ti, po več ali manj dolgem razmišljanju našli pot nazaj, to je v družino, če bo v njej vladala ljubezen, katere bistveni del so oni. Vse svoje življenjske probleme bodo lažje rešili, saj bodo čutili, da v trenutkih največjih potreb vedno najdejo oporo v svojem domu, v družini, kateri pripadajo. Življenje jim bo potekalo lažje, lepše in če se bi kdaj znašli na križpotju, bodo verjetno začutili tisto globoko povezanost krščanske družine, ki sloni na ljubezni. Ne bodo se zgubili, ne bodo klonili.

saj se bodo lahko v vsakem trenutku zatekli k očetu in materi, ki sta jedro družine.

Otrok, ki se tega zaveda, se prav gotovo ne bo nikoli žutil osamelega, zapuščenega in nezaželenega — to je odvišnega na svetu. . .

D-ova

Ali smo pri nas že zreli za televizijo?

Kadar se odločamo o tem, ali bi kupili televizor, mislimo navadno na ceno, model, prostor, kam ga bomo postavili, in še, čemu se bomo odrekli, da bomo zmogli mesečni obrok. Redkeje pa se vprašamo, ali imamo dovolj moči, da bomo obvladali novega družinskega gosta.

Če v družini ni otrok ali če so ti že napol odrasli, je bolj verjetno, da bomo obvladali televizijski aparat — seveda, če bomo to hoteli. Če pa imamo v družini majhne otroke, pa tudi pri najboljši volji ni prav gotovo. Starši — predvsem mamice — se bodo znašli večkrat pred skušnjava, da bi pomirili malčke s tem, da jim prižgo televizijo, pa čeprav ne bo pri roki otroškega programa.

Televizija sama na sebi ni ne dobra ne slaba. Programi, ki jih prinaša v naš dom, pa so nekateri primerni, a drugi — žal, večji del — neprimerni. Prav kakor ne bi pustili v svoji knjižni polici slabih knjig, ne smemo dovoliti slabih programov na svojem televizorju.

Ko se torej odločamo o tem, ali bi kupili aparat, si moramo biti na jasnem v vprašanjih:

Ali imamo dovolj moči, da ugasnemo aparat, ko je izbranega programa konec?

Ali smo prepričani, da televizija ne bo trgala otrok od knjige, učne in zabavne, družinskega pogovora, športa, sprehodov in izletov in nam bo res le priložnostno razvedrilo?

Odraslim, posebno starejšim ljudem, utegne biti televizija res primeren oddih. Pomisleki, ki jih mora imeti družina ob nakupu aparata, v teh primerih skoraj popolnoma odpadejo. Vendar je tudi pri njih nevarno, da jim nova zabava ne spodrine druge, višje stopnje razvedrila, kar gotovo ne bo brez škode za njihovo kulturno raven. Po drugi strani je pa prav tako res, da se mora odrasel človek navaditi po pameti uporabljati sredstva, ki mu jih nudi moderni svet. Na ta način se televizija ne spremeni v navado, temveč v velikansko okno v svet, ki pomaga širiti obzorje.

Gre torej za odkrito presojo lastnega položaja: Ali smo v našem domu že zreli za televizijo, ali ne. Od odkritosrčnega odgovora je odvisno, ali dobimo v hišo s televizijskim aparatom tirana ali okno v svet.

K. M.

Ti, ki ti ni bilo dano . . .

Veselje je vsesplošno. Novica, ki jo je prinesla neka gospa, da je gospa Stanka včeraj porodila lepo, zdravo punčko, nas je vse napolnila z velikim veseljem. Gospa Stanka je namreč redna obiskovalka tehle naših mesečnih shajanj in tako smo vse mesec za mesecem prav z zanimanjem in najboljšimi željami spremljale razvoj njenega materinstva. Razumljivo je torej naše današnje veselje, saj imamo občutek, kot bi bilo to malo dekletce nekoliko nas vseh. Klepeta in spraševanja ni ne konca ne kraja, najraje bi pa vse skupaj na vrat na nos letele v sanatorij, da si to „našo“ punčko ogledamo in mamici čestitamo.

Toda je že tako, da ja sreča sebična in ne vidi okrog sebe. Tako tudi me nismo opazile gospe Marinke, ki je otožna sledila razgovoru in splošnemu veselju. Zdaj pa se zdi, da je na koncu svojih moči. Omahne z glavo na mizo in ramena se ji stresajo v krčevitem joku. Začudeno se spogledujemo, ne razumemo prvi hip, le počasi se nam jasni v glavi. Gospa Marinka že dolga leta hodi od zdravnika do zdravnika v enem samem upanju in želji: imeti otroke. A doslej je bilo vse zaman. To gospo Marinko strašno tare in ni čudno, da jo je današnja novica pripravila do solz.

Z besedami, ki jih same čutimo nemočne, jo skušamo tolažiti:

„Ne izgubite upanja, človeška narava je zagonetna!“

„Pa bi poskusili še pri kakšnem zdravniku.“

„Še vedno je mogoče.“

Gospa Marinka si nekoliko osramočena briše solze in zmajuje z glavo:

„Oprostite mojemu izbruhu. Ženske v mojem položaju smo stokrat bolj občutljive, posebno v takemle primeru kot danes. Hvala vam za vse lepe besede, toda do konca razumeti me pa ve, ki ste matere, ne morete.“

Tedaj pristopi gospa Pavla:

„Res je gospa, da vas one težko razumejo. Prav dobro pa vas razujem jaz. Kot veste, tudi jaz nimam otrok, s to razliko, da vem z gotovostjo, da jih nikdar imeti ne bom mogla. Ne vem, če sem zato na boljšem ali na slabšem kot vi. Le to vam lahko povem, da se je meni dogajalo prav isto kot vam danes: rojstvo otroka pri sorodnici ali prijateljici je bilo zame vsakokrat sproti preizkušnja. Pogled na mater s srečnim smehljamem na ustih, na spečega otroka v zibelki, mi je bil kot nož v srce. S časom pa sem prišla do zaključka, da na ta način morim sebe in žalostim moža. Zato sem iskala poti, po kateri bi lahko dala duška svojim materinskim čustvom. Saj končno je v bistvu naše trpljenje v tem: tista neizmerna mera materinske ljubezni, ki nam leži v srcu neizrabljena, nas teži in hoče na dan in išče motiva, da se izlije v vsej polnosti. Stvar je torej dati duška temu čustvu. Takih prilik je pa nešteto: nečaki, nečakinje, prijateljica s številno družino, ki bo hvaležna za vsako urico, ki jo boste posvetili njenim otrokom. Bolnišnice in sirotišnice so polne otrok, ki željno iščejo prav tega, česar je polno vaše srce: ljubezni. V očeh teh otrok boste našli toliko ljubezni in hvaležnosti, da boste vedno manj čutili tisto praznino, ki pomeni ne imeti otrok.“

Vse navzoče z občudovanjem poslušamo gospo Pavlo. Koliko trpljenja in premagovanja je morala doprinesiti ta žena, da se je priborila do tako globokega spoznanja. Nas pa je nekoliko sram: sram, da v naši materinski sreči tako malokdaj pomislimo na one, ki te sreče niso bile deležne.

M. R-ova

Ni nas zapustil

„Če bi bil Jezus po svojem telesu ostal med nami, bi dajali očem mesa prednost pred očmi srca. Toda vedel je, katere oči so boljše; zato se je odtegnil našim mesenim očem, da bi v očeh našega srca prebudil vero. Saj je mnogo važnejše, verovati v Jezusa Kristusa, kakor pa ga po telesu vedno imeti pred seboj... Ako verujemo, tedaj je navzoč očem našega duha... Zato nihče ne sme biti žalosten, da je šel v nebesa in da nas je zapustil. Pri nas je, ako le verujemo. Njegovo prebivanje v tvoji notranjosti je mnogo stvarnejše, kakor če bi stal zunaj pred tvojimi očmi. Ako veruješ, je v tebi. Ako bi Kristusa sprejel v svoj dom, bi bil tudi pri tebi. No, sprejmeš ga v svoje srce: ali naj ne bo torej pri tebi?“

(Sveti Avguštin)

Za MLADINO

ANKETA VIII.:

Kaj bere mladina med 12. in 17. letom?

Kaj bere mladina med 12 in 17 letom? Anketna pola je posvetila temu vprašanju tri točke z namenom odkriti nagnjenja bravcev tako glede slovenskega kakor španskega čtiva, tako knjig kakor revij. Vendar odgovori, ki jih imamo pred seboj, na žalost ne nudijo dovolj zaželenih snovi. Krivda je deloma na anketarjih, ki z malo izjemami niso odgovorili na vprašanje: „Koliko slovenskih knjig si prebral...“, pa tudi na anketi sami, ki vprašuje v naslednji točki le po knjigah, ki so „posebno ugajale“... in nam tako deloma pojasni le kvalitetno raven med mladimi bravci ne pokaže pa, koliko je splošnega zanimanja za branje.

Zakaj večina na prvo vprašanje ni odgovorila ali so odgovori reprezentativni ali ne, ali bi drugače zastavljena vprašanja dobila bolj pozitivne odgovore...? Glede tega smo lahko različnih mnenj, dokler nam morda naši šolski tečajji ne posvetijo v nejasnost, s kako dopolnilno anketo o tej točki. Če se je kdo loti, dobrodošel!

Nabrani podatki so pa tile:

Knjige, ki so posebno ugajale:

Slovenske	odgovori	Slovenske	odgovori
Pod svobodnim soncem	3	Deseti brat	2
Pravljice	3	Kekec	2
Karl May — Spisi	2	Ljudje pod bičem	1
Ben Hur	2	Na božji dlani	1
Makalonca	2	Mrtvi rod	1
Miklova Zala	2	Črne bukve	1

Krivda rdeče fronte	1	Cvetje v viharju	1
Hepica	1	Pastir Ciril	1
Strahote kitajskih ječ	1	Zvesta srca	1
Pred vrati pekla	1	Kar po domače	1
Heidi	1	Smešnice	1

Španske	odgovori	Španske	odgovori
Platero y yo	1	El inglés de los Guesos	1
Don Quijote	1	Violeta	1
Miguel Strogoff	1	Colección Dalia (?)	1
Ivanhoe	1	Sisí	1
Sandokan	1	Como maté a mi hijo	1
Los testigos de la Pasión	1	Bibi	1
Heidi	1	Julio Verne	1
El Galote	1	Historia Antigua	1

Revije in časopisi, ki jih redno berem:

Slovenske	odgovori	Slovenske	odgovori
Božje stezice	25	Vestnik	2
Duhovno življenje	19	Tabor	2
Oznanilo	18	Meddobje	1
Svobodna Slovenija	9	Mladinska vez	1
Katoliški Misijoni	5		

Ob gornjih podatkih se nehote vrine misel: Bog ve, koliko bi poskočile gornje številke, če bi uprave naših listov napravile za branje nekaj propagande med mladino. Saj je lepo, če beremo iz dolžnosti, a je lažje, če nas kdo prepriča, da se spleča prebrati ta ali oni članek.

Španske	odgovori	Španske	odgovori
x Clarín	9	El joven misionero	2
Billiken	8	Life	1
Esquiú	7	Mecánica Popular	1
Enciclopedia	5	Intervalo	1
Selecciones del R. D.	5	Panorama	1
x La Razón	4	Nuevaolandia	1
x La Nación	4	O'Cruzeiro	1
x El Mundo	2	Violetas	1
x La Prensa	2	Acción	1
Patoruzú	2	Senderos	1

Španske	odgovori	Španske	odgovori
Vosotros	1	Familia Cristiana	1
Juventud	1	Criterio	1
Gráfico	1		

Zaradi boljšega pregleda smo dnevnike označili z x.

Zanimivo, da je vdor ženskih in „kino“ revij razmeroma majhen, prav kakor je tudi majhen krog bravcev katoliških revij. Posebno Criterio, Familia Cristiana in Esquíu bi zaslužili več pozornosti.

Vendar ne pozabimo, da revija ni nadomestilo za knjigo in na tem področju čaka brez dvoma starše in vzgojitelje najtrši oreh. Prav je, da bi ga pričeli tretji takoj.

Kakšna zabava ti najbolj ugaja

Na to vprašanje dobimo naslednje odgovore:

	Odgovori	%		Odgovori	%
šport	31	36,9	izleti	4	4,8
petje, glasba	7	8,4	karte	3	3,6
televizija	7	8,4	šah	1	1,2
odrske prireditve, teater	6	7,1	narodni plesi	1	1,2
ples	6	7,1	slovenske prireditve	1	1,2
družabni večeri prireditve	6	7,1	šofiranje	1	1,2
kino	5	6,0			
branje	4	4,8	skupno	84	100,0

Katere slovenske prireditve so med mladino najbolj priljubljene

	Odgovori	%		Odgovori	%
mladinske (mladinski dnevi, adrogejske in pod.)	27	37,5	romanja	2	2,8
kulturne, koncerti, teater	19	26,4	domobranska proslava	2	2,8
veselice, silvestrovanja	7	9,7	vse slovenske prireditve	2	2,8
športna tekmovanja	6	8,3	tombola	1	1,4
slovenski dan	3	3,1	nobena slovenska prireditev	1	1,4
prireditev Duh. življenja	2	2,8	skupno	72	100,0

Zakaj so nekatere prireditve bolj všeč kot druge? Odgovorov v anketi na to je malo in še ti niso jasni. Nekateri navajajo kot glavno privlačnost naših prireditev „Znance, ki jih srečajo“, drugi „veselje ali zabavo“, ne da bi kaj več pojasnili, večina pa o vzrokih molči. In vendar bi bilo zanimivo vedeti, če ne drugega vsaj to, zakaj so dvema anketarjema všeč vse slovenske prireditve in enemu prav nobena. Zanimivo bi bilo, če bi nam prizadeti to pojasnili v pismu, čeprav ne podpisanem.

Žarko

Dnevnik
Ane
Marije

Čas hiti. Ana Marija je stara 16 let.

Petek 8. aprila.

Marija in jaz sva stopili v cerkev sv. Jakoba. Široko odprta glavna vrata so naju vabila. Poklek-nili sva in molili. Bili sva sami, le na koru je nekdo igral na orgle. Bila sem srečna. Mehka, umir-jena glasba je božala mojo dušo. Zdelo se mi je, da nebeški angeli pojejo in igrajo. Glasba me je prestavila v drug svet, kjer je vse lepota in pesem.

ČAS POZNANSTVA

Kdaj si končno smem
poiskati dekle? Na sploš-
no odgovorimo tako:

1. Če je tvoje telo do-
seglo popolno zrelost in
se je v tem stanju malo
odpočilo in okrepiło.

2. Če si duševno in um-

sko dozorel in ustalil svoj značaj.

3. Če si se izučil oziroma končal študije in kot tak dosegel poklic, ki bo v doglednem času družini lahko dal ekonomsko podlago.

To troje se redko doseže pred dopolnjenim 21. letom. Zato ni dobro, da si človek že prej tesneje priveže dekle nase. Seveda nam je tukaj nemogoče dati navodila, ki bi segala v podrobnosti, temveč dajemo samo splošna pravila. Razumljivo, da je tu ali tam izjema utemeljena. Kar je umestno pri nas, ne velja drugje. Druge dežele, drugi običaji.

Če neko dekle поблиže poznaš in si ga vzljubil, tedaj ne pozabi, da za tem poslanstvom stoji upanje na zakon. Zato ne vzbujaj v dekletu nobenih visokih pričakovanj, za katera veš, da jih kot zakonski ženi ne bi mogel izpolniti. Prav nasprotno! Brž ko se tega zaveš, si dolžan vaji-ne odnose prekiniti.

Ne glej pri izbiri svojega dekleta samo na telesno plat, čeprav je — to ni nikdar dovolj po-

Sobota 10. aprila.

Šolsko leto se bliža h koncu. Končali smo zadnje trimesečne izpite. Komaj, komaj, da sem izdelala. Doma so me morali ošteti. Očka še n¹ bil preveč hud, vendar je bil žalosten in razočaran in to me je bolelo bolj, kakor če bi me udaril. Resnici na ljubo, pri učenju se ne potrudim dovolj. Če mi profesor ugaja, se njegov predmet učim; kadar mi profesor ni všeč, me tudi predmet ne zanima. Vem, da to ni prav, vendar se ne potrudim dovolj, da bi se poboljšala.

Sreda 4. maja.

Končni izpiti so pred vrati. Zelo sem razburjena, ne vem kako bo šlo. Vse je odvisno od sreče. Učim se pozno v noč. Da, če bi se med letom bolj učila, ne bi imela sedaj takih težav. Mama mi to stalno ponavlja.

Sobota 21. maja

Z Marijo sva začele opravljati devetdnevnicu za dober izid končnih izpitov. Dvakrat sva že šli v cerkev molit. Marija je imela s sabo denar, kupila je svečo, jo prerezala na pol. Nato sva nesli sveči v cerkev in ju prižgali pred oltarjem. Vse za dobro srečo pri izpilih.

Četrtek 16. junija.

Kakšno veselje. Izpiti sem srečno končala. Enako tudi Marija, Francka in Irena. Najboljše od vse naše družbe je izdelala Marjetica. Vse smo bile presrečne. Pouka v šoli sedaj nihče ne vzame več resno. Še celo profesorji so utrujeni in naveličani. Se nekaj dni in začele se bodo počitnice — juhej!

Petek 17. junija.

Danes sem se vračala sama iz šole. Srečala sem znanca iz tehnične šole. Pozdravil me je in se mi nasmehnil. Vrnila sem mu pozdrav in nasmeh. Nato sva šla nekaj časa skupaj. Povedal mi je, da mu je ime Angel. Želela sem si, da bi bila pot daljša in

obenem sem se bala, da me ne bi srečal kdo poznanih. Čutila sem, da sem zardela in vendar to pač ni nič slabega, če me spremlja prijatelj. Ko sva prišla do naše ulice, se je Angel poslovil. „Nasvidenje, Ana Marija,“ mi je rekel in mi ponudil roko. Odzdravila sem mu in stekla po cesti. Zdelo se mi je, da se moji nogi ne dotikata tal, v tistem trenutku sem imela občutek, da bi lahko razprostrla roki in letela. Rdeča kakor mak sem na križišču srečala Ireno, ki je takoj zapazila, da sem vsa zasopla. Vprašala me je, kaj se mi je zgodilo. „Vesela sem,“ sem ji odgovorila.

Sobota 18. junija.

Odprta knjiga pred mano se dolgočasi. Ana Marija sanja in premišljuje.

Ponedeljek 20. junija.

Danes je zadnji šolski dan. Zjutraj sem se srečala z Angelom. Spremil me je do šole. Bila sem presrečna. Zela mi je žal, da ga nisem spoznala prej. Sedaj je konec šolskega leta. On bo šel med počitnicami k stricu na deželo. In jaz bom šla v planine na taborjenje. Niti pisati si ne bova mogla, ker še ne vem naslova. Vendar se najino prijateljstvo ne bo končalo. Zdi se mi, da ga ljubim.

V šoli smo se poslavljale in pisale v spominske knjige. Večino sošolk med počitnicami ne bom videla. Bila sem žalostna in ginjena nad lepimi posvetili prijateljic. Francka mi je napisala:

Moja dobra Ana Marija!

Poslavljam se od tebe z željo, da ne pozabiš na najino prijateljstvo. Vedno se spominjaj mladosti in naših zaupnih pogovorov. Skupaj sva preživeli vesele in žalostne dni in to naju je zblížalo.

Želim ti vso srečo, tvoja prijateljica

Francka.

Žalostne in vesele smo se razšle v upanju, da se prihodnje šolsko leto zopet snidemo.

Priredila M. M.

udarjeno — telesna privlačnost predpogoj za srečen zakon. Začetek nesreče je poročiti se z nekom, čigar telesna pojava ti je skoz in skoz nesimpatična ali celo odurna.

Toda potrebuješ tudi sposobno gospodinjjo, ki bo znala kuhati, šivati, držati red in gospodariti; potrebuješ prijateljico, ki bo imela razumevanje za tvoje delo in skrbi; potrebuješ v prvi vrsti dobro mater vajinih otrok. Posebno važno za skladno zakonsko življenje je soglasje v verskih stvarih. Že po kratkem času se bo grenko občutilo, da je eni polovici malo mar, kar je drugi sveto. Cerkev zato odsvetuje iz tehtnih razlogov zakon, kjer sta zakonca različnih veroizpovedi.

Volta (1745—1827)?
Je dejal: „Ljubemu Bogu dolgujem neprenehno zahvalo, da me je obdaruil z vero, v kateri živeti in umreti je moj trdni sklep, ker neomajno upam, da bom deležen večnega življenja.“

Podrti viharnik

Priredil: Ivan Korošec
Lesorez: Ivan Bukovec

Vdanost škofu

V vsej borbi proti komunizmu je Janez zvest sledil Cerkvi in svojemu škofu. Bizoviški gospod Črnivec trdi: „Njegova pokorščina Cerkvi in škofu je bila zavestna, notranja, nikdar slepa kot posledica vaje.“ Isti gospod, ki je bil med vojno izgnan z Gorenjske in bil po prošnji bizovičanov nastavljen kot redni dušni pastir vasi — se spominja: „Ko je v petek pred ugrabitvijo prišel ves razgret iz Ljubljane, ker se je moral po ljubljanskih ulicah izmikati

zasledovalcem, je rekla njegova dobra mati: 'Janez, pa bi pustil vse to.' Janez pa ji je odločno odgovoril: 'Po načelih moram delovati. Od katoliških načel ne odstopim, škofu svojemu in K. A. bom vedno zvest!' Bil je res katoliški značaj. Škof mu je bil več kot mati!“ — In ob drugi priložnosti je razložil svoji mami: „Mama, poslušal bom samo svojega škofa. Beseda, ki jo slišim iz njegovih ust, mi je sveta, kot da prihaja iz božjih ust. On je naš pastir in naš vodnik, njega moramo ljubit, spoštovati, poslušati in zanj mnogo

moliti, da nas bo mogel vedno voditi po pravi poti. Ako bomo molili in prosili Boga za dobre voditelje, nas bo prav gotovo uslišal.“

Nergačev Janez ni razumel. Če je kdo škofa in njegove odločbe napadel, ga je hitro in kratko zavrnil: „Škof je rekel: Vsaka njegova beseda mi je nad vse draga.“

Globokega duha, zvestobe škofu in katoliškim načelom je izžareval tudi v vse svoje okolje.

Mahníč in slovensko slovstvo

Vsi vodilni mladci učiteljskišniki so bili navdušeni mahničevci. Glasnik načel, ki je prvič ločil slovenske duhove ob višku liberalizma, je postal spet aktualen. Nekateri so se udeleževali pri dijaški K. A. tudi dela v „Mahníčevem krožku“. Po dogodkih 1. decembra sta se Janez in Vinko zmenila, da bosta v razredu pri slovenskem seminariju imela nekatere referate, ki naj pomagajo med sošolci graditi katoliško mišljenje v raznih važnih življenjskih vprašanjih. Vinko je pripravil predavanje o krščanskem pojmovanju države in o katoliških načelih. Janez pa se je lotil vprašanja „Dr. Mahnič in slovensko slovstvo“.

Predavanje je zmagalo

Z vso resnostjo se je Janez vrgel na študij, predelal vso važno literaturo o tem spornem vprašanju, sestavil predavanje in vsega predebatiral s sošolci in bizoviškim gospodom, kateri se spominja teh debat, ob katerih mu je Janez zaupal: „Temeljito se moram pripraviti.

Težko bo o Mahniču govoriti! Toda pravo smer nam je dal. Držati se moramo! Razred bo proti meni. Tudi profesor ne bo zadovoljen. Debata bo huda!“

Dobro pripravljen in po molitvi k Sv. Duhu je odšel na pepelníčno sredo 18. februarja 1942 zjutraj v šolo.

Sošolec se spominja: „Janez je nekako boječe začel z referatom. Kmalu pa je pogumno grmel. Za uvod je povedal: „Liberalizem, ki pretirano poudarja pravice posameznika na škodo družbi, se je vgnezdil tudi med Slovence v 19. stoletju. Liberalnih nazorov se je navzela vsa tedanja svetna inteligenca pa tudi mnogo duhovščine. Najradikalnejši so bili „Mladoslovenci“, drugi so hoteli biti liberalci in zvesti katoliki obenem, to so bili katoliški liberalci. Odločnih katoličanov je bilo malo. Liberalno frazarstvo in slogaška politika sta bili nepremagljivi oviri napredka. Vladalo je dušéče ozračje načelne nejasnosti in zmede. Tedaj pa je prihrumela „nevihta s Krasa“, ozračje očistila in odvihrala doli na Jadran. Ta nevihta je bil dr. Anton Mahnič, mož, ki je zapustil v zgodovini slovenskega naroda globoko sled.“

Z njegovo smrtjo je prenehalo življenje, ki je bilo skoz in skoz posvečeno Kristusu in pustilo za seboj idealno vzvišen zgleđ, kako naj se vsakdo postavi v službo vse presegajoče nesebične ljubezni do resnice in pravice. Mahnič je osebnost, preko katere ne more iti noben slovenski slovstveni zgodovinar. Dr. Ivan Pregelj ga imenuje središčno osebnost v zgodovini slovenske kulture in pismenosti! Za Levstikom in Stritarjevo esejistično eklektično kritiko je

namreč uveljavil odločno, novo in samostojno stran slovstvene ocene. S svojimi estetskimi teoretičnimi razpravami je dosegel, da se je pri nas poglobilo filozofsko pojmovanje umetnosti.“

Nato je obširno popisal Mahničovo delo. Janez je podčrtal neminljiv pomen njegovih zaslug, skušal pa tudi dognati napake, ki jih je naredil. Končna njegova sodba o tem izrednem kulturnem delavcu se glasi:

„Dobrega pol stoletja je minilo od Mahničevega nastopa do danes. Z veliko odločnostjo, pogumom in ognjevitostjo, predvsem pa z obsežnim znanjem iz bogoslovja, sholastike in moderne filozofije, zgodovine klasičnih in slovanskih jezikov, nato pa z iskreno ljubeznijo do slovenskega naroda in končno globoko vernostjo se je boril od nastopa do poslednjega diha. 'Za idejo sem pripravljen to uro popustiti vse in jutri od lakote umreti, ako ji morem s tem bolje služiti', je rekel.

Zavedal se je popolnoma kaj hoče, in to je tudi dosegel. V gigantski borbi je napravil konec zmedi in polovičarstvu v našem kulturnem življenju. Mahnič je tisti, ki je pravočasno zadal udarec tistemu toku, ki je pri vsaki priložnosti naglašal spoštovanje do katoliške Cerkve, a pod krinko narodnosti in napredka ter z geslom miru in sprave uničeval v slovenskih naporih in težavah zgrajeno slovensko katoliško kulturo.

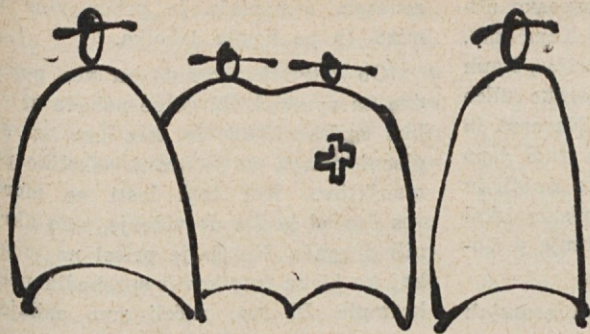
Mahnič je začetnik slovenske katoliške književnosti. Iz vrst njegovih učencev so prišli ustanovitelji „Doma in Sveta“, ki je edino naše literarno glasilo. Danes pa Mahniča preveč pozablamo. Bolj kot kdaj nam je v teh

temnih dneh potrebno, da dvignemo Mahničem pravega katoliškega duha. Naš čas kliče zopet po njem. Spet je treba, da kakor orjak z rokami svojskega silnega duha zgrabi, strese in prisili slovenski narod, da se odpove življenju fraz, okovom sentimentalnosti in polovičarstva.“

Debata po predavanju

Po referatu, ki mu je ves razred napeto sledil, se je razvila burna debata. Sošolec piše: „Vsa debata se je vršila med dvema taboroma, med Janezovim in profesorjevim. — Najprej je podal profesor slovenščine, ki o nazorih ni nikdar govoril, in dijaki o njegovem svetovnem nazoru nismo ničesar vedeli, — sam kratko oceno Mahniča, v kateri je po strani napadel Janezove somišljenike — člane K. A.: „So ljudje danes, ki Mahniča poveličujejo v oblake in so spet drugi, ki ga teptajo v blato. Če se držimo sedaj sredine in govorimo stvarno, je bil Mahnič za tisto dobo velikega pomena v tem, da je razgibal našo književnost, ki je zašla takrat v preveč romantično smer in se iz nje ni mogla izvleči. Vendar pa je Mahnič s svojim pretiranim nastopom veliko škodoval mladim slovenskim pisateljem, ki so hoteli malo več svobodnega poleta, npr. Gregorčič. Takrat smo bili Slovenci politično enotni, Mahnič pa je Slovence razdvojil v dva tabora. Bil je avstrijski katoličan, ki je gledal rešitev Slovencev v Avstriji.“

Janez je omenil, da kritika Gregorčičevih pesmi v „Slovenca“ (l. 1882, št. 64), kjer je govor o vplivu na „nežno mladino“, ni bila Mahničeva, ampak Kržičeva. Bo še

LEMENATARJI

Oktober 1946

Pričelo se je novo šolsko leto, v novem kraju, med novimi ljudmi. Tudi novih bogoslovcev je skoraj toliko kot vseh drugih skupaj. Vse nas sili, da tudi v sebi prižgemo nekaj novega, da se z novim navdušenjem zaženemo v delo.

Rektor je objavil nov dnevni red in urnik predavanj. Spiritual je dal v kolekciji smernice za duhovno rast. Zlasti je poudarjal samostojnost.

Glede semeniškega življenja je vse precej strožje kot v Pragli (dnevni red, rektor in prefekt).

Zvonec naš opozarja le na vstajanje. Za vse drugo poskrbe posebni klicarji, ki s trkanjem na vrata naznanjajo čas za to in ono.

Po sobah pospravljamo sami, po hodnikih pa sestre. V primeri s Praglio je naš položaj v vsem razen v

hrani boljši. Telesnega dela nimamo. Ob nedeljah hodimo med slovesno mašo v stolnico v kor, popoldne k večernicam. Doma pa smo po ljubljanskem zgledu vpeljali ob nedeljah in prazniških petje pri blagoslovu mize. (Rektor navadno zamudi, kadar je treba peti.)

Pevski zbor je doživel močan razmah: vsi razen prefekta in doktoranda. Prepisovavci morajo žrtvovati marsikako urico prostega časa in študija. Seveda kvaliteta zbora zaradi neizurjenosti novih skraja malo trpi. Počasi se bo tudi to popravilo. Osem pevcev je pristopilo še k stolnemu zboru

Cilinder klub je začel delo z geslom: spoštuj tradicijo! Izobesil je odlok o preimenovanju semeniških prostorov, sob in hodnikov. Pod strogo kaznijo je ukazal uporabljati samo stara, v Ljubljani preizkušena imena in kolikor je bilo teh premalo, nekaj novih. Dobili

smo Cesto dveh cesarjev, Gosposko ulico, Trg lačnih, Sion, Belvue, Kamčatko, Sibirijo, Toten kamro, Mežnarijat, Rauh kamro, Cerkevno gaso, Mesarsko ulico (tam stanujejo profesorji), Nazaret in še nekaj uličic. Priložen je tudi lepo izrisan tloris, da se ne bi kdo zmotil in bi npr. profesorja za sveto pismo iskal v Predmestju, ko vendar domuje v Gosposki ulici tik pred Sionom.

Ob večerih smo se sprva sestajali na klepet na vrtu. Ko je začelo postajati pretemno, smo vrt pustili in se začeli zbirati v Nazaretu, naši največji predavalnici, ki je tolikšna, da nas le s težavo vse sprejme. Tu pojemo in kramljamo. Prava družinska soba nam je.

Na posebnih večerih nam je drugoletnik Tone poročal o novicah iz katoliškega sveta, drugič smo poslušali lepote iz slovenskega leposlovja, tretjič zanimivosti iz misijonov.

Od nas odhaja spiritual. Gre k jezuitom. Za naše bogoslovje je njegov odhod brez dvoma občutna izguba. Dal je vsej novi generaciji zadnjih pet let čudovitega zagona. Uvedel je obvezne razgovore o duhovnem življenju z njim, pod njegovim vodstvom je zrasla Bogoslovska zveza. Zatrjeval nam je: „Pridite k meni, kadar hočete, saj je to moja služba, da sem z vami!“ Umaknil se je v hipu. Spoštovali smo ga in zlepa ga ne bomo pozabili.

Srebrno mašo je profesor Ahčin bral že v juliju. Zunanje slavje pa se je vršilo tri mesece pozneje. Jubilant je imel komunitetno mašo. Pevski zbor je na koru pripravil pravi koncert. Tudi kosilo je bilo slavnostno. Prvič v brik-

senškem semenišču je prišlo vino na mizo. In po kosilu jabolka.

Ob četrtkih moramo za ves popoldne na sprehod. Za dolge pohode ni veliko smisla. Zlasti še, ker smo vsi soglasni v tem, da je hrana nekoliko pomanjkljiva. Ker tudi lesti ne moreš ves čas od kosila do večerje, smo ukrenili drugače. Nekdo je prišel na misel, kaj ko bi na četrtkovih sprehodih pekli krompir. In res: začeli smo odhajati na sprehode z nahrbtniki, polnimi ameriškega krompirja, navadnega krompirja ali kostanja. V prvem skritem gozdičku so potem take družbice lepo posedale, pripravile ogenj in nato se je peklo. Počasi smo dobili malodane poklicne kurjače, kostanjarje in krompirjevece. Temeljito so se izurili. Kako tudi ne! Saj je pokupljen krompir dosegal take količine, da so na trgu vsak četrtek tem dobrotam cene poskočile. (Tako vsaj trdijo.)

Od krojača sta prišla prva dva tarlarja iz „ameriškega blaga“. (Blago je res prišlo iz Amerike, a je italijanskega izvora. Manipulacije UNRE! Strokovnjak je bil mnenja, da je vsakega gumba škoda za na tako blago.) Če bo šlo v tem tempu, jih bomo vsi imeli ravno za Veliko noč.

„Izredni profesor“ na naši fakulteti je nenadoma postal bivši šmarski župnik. Dvakrat je med pastoralnim seminarjem predaval o tem, kako je treba voditi župnijske matice. Vmes je vpletal mnogo zanimivosti o izvoru slovenskih imen in še nekaj krepkih na račun profesorjev. Nas so take šale spravile v smeh, njega pa ob „profesorsko službo“.

Profesor za sveto pismo Stare zaveze si dela mnogo preglavic zaradi izpita, ki so ga četrtoletniki dolžni še iz vojnega časa. Preskrbel je, da morajo vse delne izpite ponovno delati. V potrditev je izobesil datume na oglasni deski.

Še nekaj kratkih: po bližnjih hribih je zapadel sneg; spet so se pojavili prvi abstinente (nekateri kar verjeti niso mogli svojim očem); spet je prišlo iz Amerike nekaj obleke in perila (po večini so dobili to prvoletniki); v stolnici prihajamo vpoštev za pomoč le pri škofovi maši in še tedaj le dva in sicer vselej ista. Vse leto bosta pomagala sveče nositi; naš poštar (bogoslovec) je bil prisiljen objaviti oglas, naj mu vsi javijo, kakšne psevdonime uporabljajo pri pisanju pisem domov, ker sicer svoji službi raznašanja pisem ne bo več kos; stanje oseb v semenišču: devet profesorjev in trideset bogoslovcev.

November 1946

Rektor si na vse načine prizadeva, kako bi na kak način spravil iz Praglie v Briksen pšenico (1.500 kg) in koruzo (3.000 kg). Prevažati živila ni dovoljeno. Neki gospod, ki nas je prejšnji mesec obiskal, je obljubil, da bo omenjeno blago pripeljala sem Asistenza pontificia. Doslej še ni nič in verjetno bo pri tem ostalo.

Sklenili smo si pomagati z nakupom slanine. Šestoletnik se je odpeljal v Padovo, da jo bo dobil bolj poceni. Prinesel je slanine poln kovček, na pol prekajene. Le toliko ceneje jo je dobil, da je z vožnjo vred prišel na isto, kot če bi jo šel kupit k mesarju v Briksen.

Več sreče smo imeli pri kruhu. Tako se je sedaj položaj glede hrane popravil.

Strah pred snegom je navdušene planince pripravil, da so se spravili na zadnje ture, preden postanejo gore nedostopne. Zadišala jim je Kreutzspitze (3134 m). Prosili so za celodnevno dovoljenje, si nakupili jestvin in nekega četrta na vse zgodaj odhiteli v mladi sneg. Bela odeja je bila ravno pravšna, da je markacije večinoma pokrila. Turisti so zašli pod stene. Nazaj na zložno pot bi bilo predalet, zato so jo mahnili navzgor. Potem so pravili, da jim je prav tisti napor največ zadoščenja in užitka prinesel.

Domov so prišli ravno prav, da so kot zadnji sedli k večerji. Po njihovem sestopu so se planine oddahnile za letos. Najbrž ne pomnijo, da bi jim kdaj kdo toliko po sivih plešah lazil kot slovenski bogoslovci.

Organist je že obupaval, ker ni in ni bilo nobenega naslednika za k orglam. Razpisal je natečaj za učenje harmonija. Zdaj ni odmora, da ne bi neusmiljeno škripanje spravljalo človeka ob zadnje živce. Organistu so pa naši živci malo mar, njemu gre za naslednika.

Vojni časi so že precej za nami in njih trpljenje blede. V zvezi s tem so sklenili najbrž že po prvi svetovni vojni v ljubljanskem bogoslovju, naj tudi mraz s svoje strani pripomore k ohranjanju pravega duha potrpljenja pri gojencih. Mraz namreč pride že sredi oktobra do precejšnje veljave in bogoslovci so prepuščeni njegovemu blagodejnemu vplivu — kajti tako je bilo

sklenjeno, da peči pred sv. Martinom ni dovoljeno kuriti.

Nas ta odredba dosti ne vznemirja. Saj smo veseli, da bo sploh kaj! Potrpežljivo čakamo 12. novembra in pridno hodimo k bolničarju mazat ozeblin. Ubogi bolničar kljub svoji vnemi komaj nanosi dovolj mazil skupaj.

Vpeljali smo koralne vaje po skupinah dvakrat tedensko, kakor je bilo včasih v Ljubljani.

Profesor za moralko se je odpeljal v Rim po denar, a ga ni dobil. Rekli so, da je kredit že izčrpan. Zdaj bo baže plačevala nekaj časa za nas Assistenza Pontificia.

Hebrejščina izgublja. Profesor za Staro zavezo, ki mora biti vsaj uradno sanjo navdušen, je na pol javno izja-

vil, da navsezadnje hebrejščina ni tako zelo zelo važna!

Naše profesorje so takoj po prihodu v Briksen znali pritegniti v dušno pastirsko delo na Tirolskem. Sprva so jih vabili vsako nedeljo sproti za maševanje po različnih cerkvah, kasneje so nekateri dobili kar stalno zaposlitev.

„Shakespeare-jev večer Cilinder kluba“ je morebiti malo čuden naslov, a je čisto primeren za predstavo, ki jo je kot prvo v tem letu priredil imenovani klub. Najprej so nastopili trije pesniki z zborna deklamacijo, nato so odigrali dve komediji, parodiji na Shakespearejevi drami „Kralj Lear“ in „Othelo“.

Branko Rozman

Eva Lavalliere – spokorjena zvezda

Eva Lavalliére (1886—1926), preprostega stanu, je preživela grenko mladost. Po značaju zelo duhovita, je kmalu zaslovela kot odlična gledališka igralka. Postala je bogata, bila oboževana, a je zašla versko in moralno.

Ko se je v zgodnjem jutru vračala z nočnega zabavišča mimo cerkve Srca Jezusovega (Montmartre, Pariz), jo je duhovnik, ki je stopil iz cerkve, žalosten opomnil, da tako življenje vodi v pogubljenje. Tega opomina ni mogla pozabiti...

Zapustila je oder, njena gledališka zvezda je prostovoljno ugasnila pred očmi sveta. Stopila je v samostan, nato pa je živela v samotni hišici v molitvi, premišljevanju in dobroti. Šla je celo v afriške misijone, a se je vrnila, ker ji je podnebje škodovalo. — Ker je mnogo ljubila, se ji je mnogo odpustilo...

SVETOVNE NOVICE

● Kardinal Višinski med rudarji

22. maja letos je kardinal Višinski obiskal božjepotno cerkev Kalvarijo v Šleziji, ki je znana kot rudarsko področje, kjer izkopavajo največ premoga in železa. Kardinala je pozdravilo okrog 400.000 ljudi iz bližnje in daljne okolice. Velika večina med njimi so bili rudarji in industrijski delavci. Kardinal Višinski je znova zahteval od vlade, da spoštuje pravice Cerkve. Cerkev ne stremi po tem, kar je cesarjevega, brani le svoje pravice in pravice državljanov, da je država vodena v skladu z božjim in naravnim zakonom.

● Rimski dijaki ljubijo gobavce

Dijaki rimskega liceja Virgilio so na ravnateljev rojstni dan zbrali 2 milijona in pol lir in jih namenili za bolnišnico gobavcev v Ugandi. S tem so hoteli izreči ravnatelju priznanje za njegovo vzgojno delo med njimi.

● Pater Pij in moderna bolnišnica

5. maja letos je minilo deset let, odkar so po prizadevanju patra Pija otvorili moderno bolnišnico v kraju S. Giovanni Rotondo (Italija). Zahvalno sveto mašo je daroval kardinal Lercaro. Prvotno je bilo v bolnišnici prostora za 450 bolnikov. V zadnjih letih pa je bila povečana, da more sprejeti 750 bol-

nikov. V desetih letih so nudili pomoč 91 tisoč bolnikom. Pater Pij pravi, da sta vera in znanost dvoje božjih oči in moramo zato obe enako ceniti. Bolnišnica je najmoderneje opremljena.

● Kaplja na leto v japonskem morju

Letno naraste število katoličanov na Japonskem le za približno 12.000 vernikov. Vendar se zanimanje za katoliško Cerkev stalno veča. Mnogi nekataličani berejo sveto pismo, želijo spoznati katoliški nauk, se za delo Cerkve zanimajo in ga s simpatijo spremljajo.

● Nesebični zdravniki in bolničarke

Zavod za mednarodno sodelovanje, ki ga je ustanovilo na Dunaju leta 1963 katoliško gibanje Pax Christi, je poslal lansko leto 14 strokovnjakov, po večini zdravnikov in bolničark, v dežele, ki so na poti razvoja. Med temi deželami so: Jordanija, Senegalija, Bolivija, Alžirija in otok Formoza.

● Filmski igravec postal duhovnik

V mašnika je bil posvečen v Washingtonu bivši filmski igravec Umberto Almazan. Potem ko je leta 1961 prekinil sijajno filmsko kariero, je vstopil v semenišče v Washingtonu, kjer je končal filozofski in teološki študij. Novo-

mašnik bo vršil svoj apostolat v misi-
jonskih deželah.

● Zveza ravnateljev v Indiji

Indijski domači katoliški duhovnik, rev. C. T. Cottaram, je bil izvoljen za predsednika Narodne indijske zveze Ravnateljev višjih šol. Novi predsednik, duhovnik iz škofije Palai (Kerala), je prevzel službo za dobo pet let. Zveza ravnateljev je v okviru Narodnega ministrstva za vzgojo in prosveto.

● Novi predstojnik šolskih bratov

Vrhovni kapitelj bratov La Salle je izvolil novega vrhovnega predstojnika, brata Charles Henry, severnoamerikanec, rojen leta 1909. Kongregacija ima sedaj 18.000 bratov v 81 državah in vodijo 1.500 vzgojnih ustanov z 800.000 gojenci.

● Zveza s pravoslavnimi, ne s komunisti

60 angleških katoličanov je dobilo dovoljenje, da so za letošnjo veliko noč obiskali pravoslavne škofe v Moskvi in Leningradu. Prinesli so jim tudi poslanico westminstrskega nadškofa, kardinala Heenana. Letos sta vzhodna in zahodna Cerkev obhajali hkrati veliko noč.

● Barbarsko uničevanje

Češki časopis „Pravda“, ki izhaja v Plznu, poroča, da razni mladi skvarjenci vandalsko uničujejo kulturne in cerkvene spomenike na Češkem. Omenjeni list poziva oblasti, naj store vse potrebno, da zaščitijo kulturne spomenike. V zadnjem času je bilo v okolici

Plzna uničenih in poškodovanih nad sto kulturnih spomenikov. Med temi kulturnimi dragocenostmi so tudi stare orgle in mnogo pravih biserov iz srednjeveške plastike.

● Križišče božje in človeške moči

Na belo soboto, letos, je papež sprejel 300 udeležencev mednarodnega romanja letalskega osebja, ki so bili poprej v Lurdu. V govoru jim je nakazal odnos med „letečim človekom in Bogom Stvarnikom“. „V svojem poklicu,“ je dejal papež, „se srečujete z božjo in človeško močjo. Dve poti se odpirata letalcu, ki ga moreta voditi k Bogu. Na eni strani gleda s perspektive veličino in lepoto ustvarjenega sveta, na drugi strani pa je v stiku z najbolj čudovitimi pridobitvami človeškega duha. Toda razodetje božjega v tvarnem svetu in v človeškem razumu je le blede odsev božje lepote, ki nam jo je Bog razodel s tem, da je poslal na svet svojega Sina, ki je luč sveta.“

● Koliko je nemških misijonarjev

17.000 nemških misijonarjev deluje po vsem svetu. Med njimi je največ sester, in sicer 11.600, ostali so duhovniki, redovniki in laiki.

● Afriški škof brani črnce

Na letošnji binškošni praznik je nadškof Garner v Pretoriji v Južni Afriki v stolnici med pridigo obsodil krivično ravnanje vlade do črncev. Dejal je: „Vsak narod, ki zavestno dopusti, da se kateri kolemu državljanu godi krivica brez upov na zboljšanje razmer, goji v

sebi klico lastnega propada.“ Nadalje pravi, da v petih letih, kar je bila ustanovljena republika, ni prišlo do tistega miru in blagostanja, ki bi moral biti sad pravičnosti.

● Mednarodni organistovski teden

V Nürnbergu v Nemčiji je bil od 16. do 26. junija petnajsti mednarodni sestanek za organiste. To je bil mednarodni sestanek, na katerem so razpravljali o vprašanih cerkvene glasbe v luči II. vatikanskega koncila. Zborovanja so se udeležili svetovno znani organisti, ki so ob tej priložnosti počastili tudi 50-letnico smrti komponista Maksa Régéréja.

● Knjiga o vzgoji bogoslovcev

Vatikanska tiskarna „Poliglotta“ je izdala knjigo z naslovom: „Duhovno oblikovanje duhovniških kandidatov. Knjiga vsebuje zbirko poročil in predavanj, ki so jih imeli profesorji zavoda za duhovno bogoslovje (ascetika) gregorijanske univerze v Rimu na tečaju za izpopolnitev, ki je bil namenjen duhovnikom voditeljem semenišč. Tečaj se je vršil v Rimu meseca septembra 1962.

● Obelisk na trgu sv. Petra

Meseca maja, letos, so tehnično pregledali znameniti obelisk, ki stoji na trgu sv. Petra pred baziliko istega imena v Rimu. Ugotoviti so morali predvsem, če ima križ nad obeliskom potrebno trdnost. Ob tej priložnosti so objavili nekatere podatke o obelisku in križu. Obelisk sam je iz granita in je visok 25,88 m, podstavek je visok 11 m in križ sam 5 m. V križu je vdelan drobec pravega Jezusovega križa.

● Relikvije so vrnili

Tri stoletja so hranili v Benetkah relikvije sv. Tita, učenca sv. Pavla in prvega škofa na otoku Kreti. Beneške škofijske oblasti so pred kratkim izročile te relikvije grško-pravoslavni cerkvi na Kreti.

● Sv. Duh — oče ubogih

Alžirski kardinal Duval je poslal svojim kristjanom posebno pismo, v katerem slika težki socialni položaj človeštva. V pismu pravi, da ena tretjina ljudi živi v blagostanju, ena tretjina se bori z gospodarskimi težavami, ena tretjina pa živi v največjem pomanjkanju. Na tiste, ki trpijo pomanjkanje, zaničevanje od sobratov, preganjanje in ponižanje Sv. Duh s posebno ljubeznijo razliva svoje darove. In prav nanje morajo biti Cerkev in kristjani posebno pozorni z največjo krščansko ljubeznijo.

● Kardinal Višinski novomašnikom in njihovim staršem

Na nedeljo, 12. junija letos, je kardinal Višinski posvetil v Varšavi (Poljska) 22 diakonov v duhovnike. Pri posvečenju jih je nagovoril s temi besedami:

„Vi ste poslanci božje ljubezni. Težko in nehvaležno delo vas čaka. Oznanjati boste morali božji glas med ljudmi, ki jih vznemirja toliko zemeljskih težav. Veliko boste morali imeti razumevanja z njimi, potrpeti zaradi njih in jim radi odpustiti. Morda se boste srečali tudi s tistimi, ki po besedah apostola ne pripadajo Bogu, temveč satanu. Glejte, da vas napačna gorečnost ne bo premagala. Nikdar ni dovoljeno

izustiti besede sovraštva ali se zateči k maščevanju. Ne maščevanje in ne sovrastvo, le ljubezen more izkoreniniti hudobijo z zemlje.“

Staršem novomašnikov je kardinal Višinski dejal: „Dati sinove Cerkvi se pravi, nameniti jim tisto usodo, ki jo je doživel Kristus. Morda jih bodo bičali, jim nadeli krono iz trnja, morda jih bodo križali, toda eno je gotovo: prej ali slej bodo vstali od mrtvih.“

● 10-letnica AICA

Letošnjega 11. junija je argentinska katoliška obveščevalna agencija (AICA — Agencia Informativa Católica Argentina) obhajala 10-letnico ustanovitve. V tem času je AICA objavila nad 15.000 novic na skoraj 6.000 straneh, to je skupaj 3 milijone listov ali v teži 12 ton papirja.

● Nova šola v Santiago del Estero

Provincialna vlada v provinci Santiago del Estero je podpisala s krajevnim škofom pogodbo, s katero podarja škofiji 300 hektarjev državne zemlje pod edinim pogojem, da v teku dveh let na tem zemljišču zgradi novo Kmetijsko tehnično šolo, ki bo odvisna od Univerzitetnega inštituta San José.

● Friburška stolnica v nevarnosti

Slavna gotška stolnica v Friburgu (Nemčija) je občutno prizadeta zaradi pogostih poletov reakcijskih letal, ki presegajo zvočno hitrost. Arhitekt, ki je odgovoren za ohranjanje stolnice je ugotovil, da se stene kora znatno ločijo od ostale stavbe vsakokrat, ko zračni valovi, ki jih povzročajo reakcijska le-

tala, zadevajo ob stolnico. Zato je msgr. Schaufele, friburški nadškof, prosil francosko letalsko posadko s sedežem v Nemčiji, da bi bilo mesto Friburg proglašeno za „izvzeto ozemlje“.

● Marta Argerich v Vatikanu

Sv. oče priredi vsako leto koncert v počastitev kardinalov in diplomatskega zbora. Letos je bil koncert posvečen spominu 1000-letnice pokristjanjenja Poljske. Orkester je vodil mladi poljski dirigent Pjotr Wollny. Pri klavirju je kot solistka sodelovala argentinska koncertistka Marta Argerich. O njenem izvajanju se je zelo pohvalno izrazil L'Osservatore Romano. Po koncertu ji je sv. oče čestital in ji podaril spominsko medaljo.

● Redovni misijonarji na Japonskem

Štetje, ki je bilo zaključeno 30. junija 1965, je pokazalo, da je na Japonskem 5.839 redovnic, od teh je 4.780 Japonk in 1.059 redovnic tujih narodnosti. Duhovnikov je 1.853 (607 Japoncev in 1.246 tujcev), od teh je 397 škofijskih duhovnikov. Redovnih bratov je 423 (241 domačinov).

● Frančiškan pri Anglikancih

P. Champion Lally, frančiškan in profesor moralnega bogoslovja frančiškanskega zavoda Sv. Antona v Tokiu (Japonska), je letos, aprila, začel predavati tudi v anglikanskem semenišču v Tokiu. Za predavateljsko mesto so ga prosili predstojniki semenišča po smrti prejšnjega profesorja rev. J. Yoshimitsu Endo.

● Škof dr. Jenko v Gorici

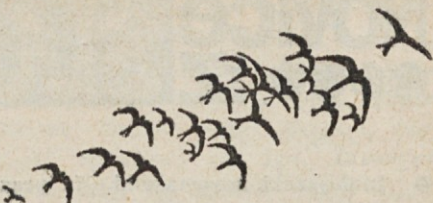
Na vnebohod je škof za slovensko Primorje dr. Janez Jenko bil na pri-srčnem srečanju z goriškimi rojaki. V dvorani Katoliškega doma mu je v ime-nu goriškega nadškofa dr. Pangrazia izrazil dobrodošlico škofijski kancler dr. Rudi Klinec. Škof Jenko je v daljšem govoru osvetlil problem družine v luči koncila. Po slovesnem blagoslovu v slovenskem jeziku je sledilo srečanje škofa z 18 slovenskimi duhovniki v Za-vodu sv. Družine.

● Shod Slovencev v Trstu

15. maja so se zbrali v tržaški stol-nici slovenski verniki iz osmih sloven-skih župnij, ki obsegajo vzhodni del tržaške škofije. Te župnije so Bazovica, Pesek, Katinara, Ricmanje, Boljunec, Boršt, Dolina in Mačkovlje. Mnogo ro-jakov je prišlo tudi iz Trsta samega. Shod je pomenil zaključek svetoletnih romanj v tržaško stolnico, obnovitev prepričanja, da je škof pravi naslednik apostolov in izraz vdanosti krajevemu škofu.

● Posvetitev nove Marijine cerkve na Vejni

22. maja je kard. Antoniutti zaklju-čil posvečenje novega svetišča na Vejni, ki je bilo posvečeno Fatimski Mariji. Po posvečenju cerkve je bilo somaševa-nje treh kardinalov (Urbani, Antoniutti, Larraona) in šestnajstih škofov. Nova cerkev je izpolnitev zaobljube tržaškega škofa iz leta 1945, če bo mestu (oz. je

SLOVENC V SVETU

bilo) prizanešeno z razdejanjem, in iz-polnitev zaobljube vseh italijanskih ško-fov, če bo (oz. je bila) Italija obvaro-vana pred novim totalitarizmom. Ob koncu slovesnosti je sv. oče po televiziji govoril v zvezi s posvečenjem nove Ma-rijine cerkve. Kip Fatimske Gospe je novi cerkvi podaril leirijski škof (Fa-tima, Portugalska).

● 80-letnica župnika A. Rutarja

29. maja je obhajal svoj 80-letni rojstni dan prof. Anton Rutar, župnik v Pevmi. Rojen je bil 29. maja 1886 v Drežnici. V duhovnika je bil posvečen v Gorici 25. julija 1910. V duhovniškem življenju je vršil važne službe in skoraj ni bilo pomembnejše slovenske kat. usta-nove ali pobude, kjer ne bi sodeloval prof. Rutar. Gospodu jubilanu ob osem-desetletnici iskreno čestitamo!

● Petletnica v Rojanu

29. maja so v Rojanu obhajali peto obletnico Marijinega doma. Zjutraj je bila sv. maša za dobrotnike doma. Po-poldne so gostovali tržaški skavti in skavtinje z gledališkim in pevskim na-stopom.

NOVICE iz SLOVENIJE

● Ljubljanski novomašniki. Na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija, so bili v ljubljanski stolnici posvečeni v duhovnike tile diakoni ljubljanske nadškofije:

1. Berglez Ciril, rojen 4. julija 1941 v župniji Velike Lašče.

2. Koncilija Rudolf, rojen 26. julija 1940 v župniji Mengeš.

3. Kotar Vincencij, rojen 6. marca 1942 v Heidelbergu, Nemčija, in bivajoč v župniji št. Jurij pod Kumom.

4. Kozjek Maks, rojen 13. septembra 1939 v župniji Polhov gradec.

5. Rihar Janez, rojen 23. avgusta 1942 v župniji Polhov gradec.

6. Rus Jožef, rojen 23. decembra 1940 v župniji Ribnica.

7. Springer Martin, rojen 8. novembra 1941 na Golniku in bivajoč v župniji Mengeš.

8. Zmrzlikar Franc, rojen 7. novembra 1941 na Golniku in bivajoč v župniji Mengeš.

Skupaj z njimi so bili posvečeni naslednji redovniki, ki so rojeni v ljubljanski nadškofiji.

a) kapucini:

9. fr. Čuk Viktor, župnija Stara Loka.

10. fr. Frlon Damian iz župnije Poljane nad Škofjo Loko.

11. fr. Košir Pavel iz župnije Žiri.

b) iz družbe Jezusove:

12. fr. Šef Marijan iz župnije sv. Jakoba v Ljubljani.

Nove maše so bile vse v domačih župnijah, in sicer v nedeljo, dne 3. julija, le Riharjeva je bila že dne 29. junija zvečer, Zmrzlikarjeva, Čukova in Koširjeva pa v nedeljo, dne 10. julija.

● Bogoslovni vestnik, leto 1966, št. 1-2, je izšel sredi junija. Nova številka je v celoti koncilska — šest daljših razprav uvaja v razumevanje: pastoralne konstitucije o Cerkvi v sodobnem svetu (K. VI. Truhlar), izjave o razmerju Cerkve do nekrščanskih verstev (V. Fajdiga), Konstitucije o Cerkvi (A. Strle), konstitucije o božjem razodetju (J. Aleksič), izjave o krščanski vzgoji (V. Dermota) in odloka o ekumenizmu (V. Grmič). Krajša poročila se dotikajo tudi odloka o službi škofov v Cerkvi in konstitucije o bogoslužju.

● Anton Pavlič, župnik na Selih pri Kamniku je dne 11. maja 1966 po dolgotrajni bolezni umrl. Doma je bil s Prtovča nad Selci pri škofji Loki, rojen januarja 1895. Njegov oče je bil tam cerkovnik. K njemu je večkrat hodil na počitnice dr. Janez Evangelist Krek.

Bil je kaplan v Boštanju in št. Rupertu, potem pa župnik na Selih pri Kamniku.

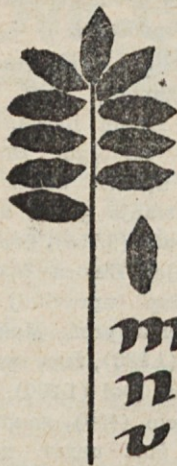
V življenju je mnogo trpel, skoraj vse življenje je bolehal. Ko je bil na Selih župnik, sta mu umrli dve sestri. Tako je ostal sam brez bližnjih sorodnikov.

Med drugo svetovno vojno so ga Nemci pregnali na Hrvaško. Ko se je vrnil v Slovenijo, se je zatekel v Ajdovec, kjer je bil tedaj župnik Gregor Mali, doma iz Sel pri Kamniku. Tam je pridno pomagal v dušnem pastirstvu, četudi je bolehal. V Ajdovcu je obenem z župnikom in njegovimi sorodniki doživel strašno nesrečo. V noči med 11. in 12. decembrom 1942 so tam partizani požgali cerkev, „Gnidovčev“ prosvetni dom in ljudsko šolo. Po tej nesreči je šel v Stično k patrom cistercijanom in je ostal tam do konca druge svetovne vojne. Nato se je spet vrnil na Sela, kjer so ga ljudje lepo in z veseljem sprejeli. Tam je potem ostal do svoje smrti.

● **Župnijski upravitelj v Ihanu, Jožef Oven** — umrl v ljubljanski bolnišnici dne 8. junija, star 70 let. Rodil se je 6. aprila 1896 v Guncljah, župnija št. Vid nad Ljubljano. V duhovnika je bil posvečen 1. septembra 1918. Tri leta je bil kaplan v Velikih Laščah, nato pa 23 let kuratni beneficiat v št. Vidu pri Stični. Po 6 letih zapora je nastopil službo upravitelja v Sorici za nekaj mesecev. Avgusta 1952 je prišel za upravitelja v Ihan, kjer je zelo lepo uredil cerkev in dozidal nove prostore v skromnem župnišču. Zadnja leta je veliko trpel zaradi mnogoterih boleznih. Dva

tedna pred smrtjo je doživel srčni infarkt in mu tudi podlegel.

● **Dekanija Ljubljana — okolica.** Arhidiacon: stolni kanonik prof. Franc Glinšek; Dekan: Anton Bergant, župnijski upravitelj na Igu Brezovica (4.112 duš), žup upravit. Janez Kljun. Pomočnik za Notranje gorice dr. Marijan Šmolik; Črnuče (2.756), žup. upravitelj Feliks Zajc; Devica Marija v Polju (6.450), žup. upravitelj Franc Dobovšek. Pomočnik prof. Maks Stanovnik. Dobrava (1.980), žup. upravitelj prof. Anton Moder. Dol (1.200), župnik Franc Lovšin; Golo (400), soupravitel. Anton Bergant, žup. uprav. na Igu; Ig (2.330), žup. upravitelj Anton Bergant; Javor (504), soupravitelj Leopold Povše; Ježica (6.000), žup. uprav. dr. Dušan Rueh. Polhov Gradec (1.800) žup. uprav. Gregorij Andoljšek. Preska (2.360), žup. upravitelj Janez Ham; Rudnik (1.500), žup. upravitelj p. Modest Golia; Sora (1875), žup. upravitelj Jože Močnik; Sostro (2.800), žup. upravitelj p. Konstantin Ocepek. Pomočnik p. Marijan Gojkošek; Sv. Helena (1.200) žup. uprav. dr. Alojzij Rant; Sv. Katarina (365) soupravitelj Jože Močnik v Sori. Šmartin pod Šmarnogoro (2.165), žup. upravitelj Karel Sparhakel; št. Jakob ob Savi (1.200), žup. upravitelj Alojzij Trontelj, CM. V župniji bivata tudi Matija Čontala, CM in dr. Jože Gracar, CM.; št. Vid nad Ljubljano (9.000), žup. uprav. Franc Jeglič. Pomočnik Feliks Grm. V župniji živita tudi prof. Franc Belec in Jože Poje; Tomišelj (788), žup. upravitelj Jože Čampa SDB; Želumlje (435), soupravitelj Edigij Dolinar, SDB, župnik na Rakovniku.

med nami v Argentini

V mesecu juniju je bilo med nami polno prireditev. Važnejše so bile: nedelja naših žrtev, procesija presv. Rešnjega Telesa, proslava naših šolskih otrok na čast mladinskemu zavetniku sv. Alojziju in „Gallusov“ koncert.

● **Nedelja naših žrtev.** Osrednja proslava je bila 5. junija v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Pripravilo jo je društvo „Zedinjena Slovenija“. Pred njo je bila izročitev spomenika slovenskim žrtvam v varstvo upravi Slovenske hiše. Ob izročitvi je govoril Franc Zorec-Kocelj. V imenu Slovenske hiše ga je sprejel v varstvo g. msgr. Anton Orehar. Ob prevzemu je dejal, naj bo ta spomenik res spomenik samo mrtvim, naj vse žive družijo in jih vzpodbuja k življenju, ki so ga mrtvi pokazali.

Zatem se je pričela spominska proslava Zedinjene Slovenije. Obsegala je

tri dele: Počastitev slovenskih žrtev pred spomenikom, sv. mašo zanje in odrski preludij „Žalostinska ljudstva“.

● **Počastitev slovenskih žrtev pred spomenikom.** Pred spomenik so stopili predsednik društva Zedinjena Slovenija g. Božo Fink, podpredsednik g. Aleksander Majhen, vodja Mladinskega odseka in ga. Marjana Marnova, voditeljica mladinskega športno-vzgojnega odseka Zedinjene Slovenije ter so položili lep velik šopek nageljnov, pevski zbor „Gallus“ je tedaj zapel pod vodstvom dr. Julija Savellija pretresljivo „Ecce quomodo moritur iustus“.

Po odpeti pesmi sta govorila o pomenu dne g. Božo Fink in g. Jernej Dobovšek, predsednik Slovenske fantovske zveze. Vsi navzoči so za konec zapeli „Oče, mati...“

● **Sv. maša za slovenske žrtve.** Številni udeleženci spominske proslave so nato zasedli prostore v dvorani Slovenske hiše ter so prisostvovali sv. daritvi za slovenske žrtve. Imel jo je g. direktor msgr. Anton Orehar. Med mašo je pel pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom g. dr. Savellija. Po maši so bile molitve za rajne. Tema cerkvenega govora je bila: „Blagor čistim v sreču“.

● **Žalostinska ljudstva** je bil odrski preludij za praznik slovenskih junakov z besedo iz svetega pisma. V njem so nastopili Frido Beznik kot kronist, mladenič Janez Zorec, mati sedmerih sinov ga. Nataša Zajc-Smersujeva, zbor mladenk: Marija Fink, Helena Homovec, Marjana Homovec, Irena Jeločnik, Alenka Jenko, Rezika Marn, Tinka Ur-

bančič, Majda Tomažin in Magdalena Zupan. Režijo in koreografijo je imel na skrbi g. Frido Beznik, scenografijo g. Ivan Bukovec, zamisel in dramtizacija je g. Nikolaja Jeločnika.

Nad vse učinkovit je bil zaključek odrskega preludija z veličastnim prikazom poveličanja slovenskih žrtev.

Prikaz odrskega preludija žalostin-ka ljudstva je na vse napravila silen vtis. Spada brez dvoma med vrhunske slovenske kulturne prireditve, s katero bi lahko stopili pred vsako občinstvo ter pred njim izpričali resnico o slovenski narodni žalostni.

● Ob prvi obletnici smrti g. msgr. Hladnika. 20. junija je bila prva obletnica, odkar je umrl g. msgr. Janez Hladnik, dolgoletni dušni pastir Sloven-cev v Argentini in župnik župnije sv. Jožefa v Lanusu. Na praznik presv. Srca Jezusovega je tam zanj maševal g. msgr. Anton Orehar. Pel je pevski zbor iz Slovenske vasi pod vodstvom g. Meleta. Rojaki, ki so prišli v Argenti-no pred 2. svetovno vojno pa so se zbrali ob tej priložnosti k sv. maši v zavodu, Avda. del Campo 1653. Petje je vodil g. Ciril Jakše. Sedanji župnik g. Anton škulj je dal napraviti na pro-čelje cerkve ploščo rajnemu gospodu msgr. Pelju, ki bo še dolga leta govo-rila o njem.

● Procesija presv. Rešnjega Telesa. V nedeljo, 12. junija, po prazniku je bila procesija presv. Rešnjega Telesa. Imeli smo jo kot že dolgo vrsto let v Don Boskovem zavodu v Ramos Mejiji. Sv. mašo je daroval g. Janko Mernik, S. D. B. Pel je „Gallus“ pod vodstvom

dirigenta g. dr. Julija Savellija. Več duhovnikov je spovedovalo. Oltarje so pripravili rojaki iz Carapachaya in San Martina, Castelarja, San Justa in Ramos Mejije. Sveto Rešnje telo je nosil g. msgr. Anton Orehar. Evangelije so peli: prvega g. dr. Alojzij Stare, dru-gega g. Franc Barle, tretjega g. Janko Mernik, četrtega g. Jurij Rode.

● Nov slovenski misijonar

Slovensci smo dobili novega misijo-narja. Je to g. Lovro Tomažin, ki je odšel iz Buenos Airesa v petek, 24. ju-nija proti vzhodu. Nekaj časa bo študi-riral v Indiji, nato pa bo odšel v Afriko in sicer v novo državo Zambia.

Novi misijonar je bil rojen 27. okto-bra 1930 na Krki na Dolenjskem. Leta 1945 je s starši odšel v tujino. V Ar-

C. g. Lovro Tomažin

gentini je živel v San Justu. Leta 1956 je bil predsednik Slovenske fantovske zveze. Nato je odšel v bogoslovje v Adrogué. V duhovnika je bil posvečen 8. decembra 1963. Vstopil je k jezuitom — v družbo Jezusovo z namenom, da čimprej odpotuje v misijone oznanjat božje kraljestvo.

● **Koncert slovenske pesmi.** V nedeljo, 26. junija, je slovenski pevski zbor „Gallus“, ki ga vodi g. dr. Julij Savelli, priredil koncert slovenske pesmi. Koncert, katerega čisti dobiček je bil namenjen Slomškovemu domu, je bil ob lepi udeležbi v dvorani Slovenske hiše.

Prvi del koncerta je izvajal mešani zbor. Kot solisti so nastopili g. Ivan Rode, g. Matjaž Maček, gdč. Roza Golob, gdč. Barbka Maček, g. Tone Selan, gdč. Anica Mehle in ga. Marija Marinček. Drugi del izvajal moški zbor „Gallusa“ in gostov, ki so se pridružili prav za ta koncert. Solisti so bili: g. Jože Malovrh, g. Vinko Klemenčič in g. Janez Mežnar.

● **Župnik Anton Stanonik — 70 letnik.** Zadnje dni maja je praznoval svojo 70-letnico č. g. župnik Anton Stanonik. Rojen je bil 30. maja 1896 na Trati nad škofjo Loko, študiral je gimnazijo v škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano, bil posvečen v mašnika 29. junija 1922, ko je prej končal vojaško službo 4 let v prvi svetovni vojni. Kot kaplan je služboval v Dolenjskih toplicah, Kostanjevici, Fari pri Kostelu in Vodica. Od tam je šel na župnijo Zg. Tulinj, odkoder so ga pregnali Nemci; kot begunec je prevzel župnijo Turjak in tam preživel vso grozo partizanskega

obleganja in za tem odšel v Ljubljano k bratu prof. Maksu. Leta 1945 je odšel v begunstvo, živel nekaj časa v Treviso, nato v Arco di Trento, šel od tam v Španijo ter prišel v Argentino. Tukaj je služboval najprej kot kaplan v Villa Ballester, sedaj pa je že dolga leta bolniški kaplan v Instituto de Cirugía v Haedu.

Skromen in delaven vse življenje na svojih službenih mestih, ne da bi vzbujal kakor koli pozornost, tudi danes ne miruje. Še vedno pomaga v dušnem pastirstvu med Slovenci, posebej s spovedovanjem v Ramos Mejji, med Argentinci je poznan kot spovednik redovnic.

● **Proslava šolskih otrok na čast sv. Alojziju,** ki je bila v nedeljo, 19. junija, ob štirih popoldne v Slovenski hiši v Buenos Airesu, je privabila polno dvorano slovenskih otrok in staršev. Sv. mašo, med katero je imel vzpodbudno pridigo za naše šolarje, je daroval direktor msgr. Anton Orehar, nakar so lanuški otroci pod vodstvom ge. Zdenke Jan lepo odigrali igro Tinček v kraljestvu žuželk.

Nastopilo je petnajst osnovnošolskih otrok v naslednji zasedbi: glavno vlogo Tinčka je imel Branko Jan, ostale so bile razdeljene: dedek — Miloš Šušteršič, čarovnik — Jani Gris, duh — Franci Stanovnik, čmrlj — Vinko Glinšek, pikapolonica — Andrejka Celarc, pajek — Joško Bokalič, kobilica — Joško Čampa, muhec — Tonček Kokalj, čebelica — Martica Šmalc, pet kresnic pa: Marija Hočevnar, Janja Šušteršič, Zali Virc, Marjetica Criscuoli, Martinka Miklič. Harmonikarske vložke je odigral

Boris Celarc. Pevske točke so izvajale: pikapolonica Andrejka Celarc in kresnice: Marija Hočevnar, Janja Šušteršič, Zali Virc, Marjetica Criscuoli in Martinka Miklič. Za kulisami je uspanko pela solo Zorkica Gris. Vsi otroci so svoje vloge lepo odigrali, ga. Zdenka Janova je z nagovorom na otroke vzdruževala ves čas direkten stik med gledalci in igralci ter igro samo, scenerija je bila resnično prijetna za oko in od-

mori med posameznimi dejanji, ki jih je bilo pet in posebej zaključek, pa prikladno kratki. Igra je češkega izvora ter sta jo kot klasično češko lutkovno igro napisala Josef Skupa in Frank Wenig že leta 1937 v Pragi.

Igra je odlično uspela, Vsi so bili prirediteljem, zlasti še ge. Zdenki Janovi in vsem, ki so ji pomagali, zanj o iskreno hvaležni.

Kard. Bea: O srečanju Pavla VI. in dr. Ramseya

Kardinal Avgustin Bea, predsednik Tajništva za zedinjenje kristjanov, je dne 25. marca privolil v intervju, objavljen v dnevniku „La Stampa“, v zvezi z obiskom anglikanskega nadškofa dr. Ramseya pri papežu Pavlu VI.

Kardinal je dejal, da je obisk dr. Ramseya „prekosil vsa pričakovanja“ in odprl „novo in zelo plodno dobo v razvoju bratskih odnosov“ med anglikanci in katoličani „po širokem in dolgoročnem programu“.

„Najkonkretnjši rezultat tega srečanja,“ je nadalje rekel kardinal Bea, je v „volji Pavla VI. in dr. Ramseya, da se pokoplje in pozabi žalostna preteklost in da se za naprej začne ustrezati krščanskemu pozivu zlasti v medsebojni ljubezni“. Bistveno je, da „preide ta ljubezen malo po malem v vse sloje Cerkve vse do poslednjega vernika, pa da se konkretno izraža v medsebojnem spoštovanju, v prizadevanju, da se spoznavamo in drug drugim pomagamo. Na vprašanje, ali obstoje primeri za praktično uporabo te volje, je kardinal Bea odgovoril: „Vsekakor. Da samo spomnim na tisto mesto iz skupne deklaracije, kjer Pavel VI. in nadškof dr. Ramsey govorita o dialogu, ki bi imel za osnovo evangelij in stare skupne tradicije in ki bi mogel v resnici pripeljati do edinstva, za katerega je prosil Kristus.“

„Vprašam se,“ je zaključil predsednik Tajništva za zedinjenje kristjanov kardinal Bea, „ali se je mogel v tako malo besedah sploh začrtati še globlji, širši in bolj krščanski načrt akcije.“

FOVERJENIKI:

KJE JE KAJ

Argentina:

Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires

Z. D. A.:

Rev. Julij Slapšak
6019 Glass Ave.
Cleveland, Ohio, U. S. A.
Slovenska pisarna
Baragov dom
6304 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio, U. S. A.

Kanada:

Ivan Marn.
131 A Treeview Drive
Toronto 14, Ont.
Canada

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:

Zora Piščanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia, Italia

Avstrija:

Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi
v Celovec

Celoletna naročnina za Ar-
gentino in države, ki nanje
meji (razen Uruguaya)
290 pesov.

za ZDA in Kanado
5 dolarjev;
za Avstrijo 95 šillingov
za Italijo 2.000 lir;
drugod
protivrednost dolarja.

Koncil o Mariji v nebesa vzel	449
Koncil: Nauk o laikih	450
Mladina in mi	456
Neposvečena ljubezen	460
Kratka navodila za ljubezen do Boga	463
O npravnosti pri cestnem prometu	464
Vsakdanji kruh	468
Avtobiografski spisi sv. Terezije D. J.	472
Devet cvetic na izbranem vrtu	472
Film: obhajanci	478
V družini	482
Čudno — ali ne?	482
Mati, si bila vesela, ko si začutila, da sem na poti	483
Ali smo pri nas že zreli za TV	485
Ti, ki ti ni bilo dano	486
Za mladino	488
Kaj bere mladina med 12. in 17. letom	488
Anketa VIII:	
Dnevnik Ane Marije	491
Podrti viharnik	494
Lemenatarji	497
Svetovne novice	501
Slovinci po svetu	505
Med nami v Argentini	508
Kard. Bea o srečanju Pavla VI. in Ramseya	511

LETO XXXIII.

Štev. 8

AVGUST 1966

PROSIMO PORAVNAJTE
NAROČNINO!

Nakazila na naslov:
Antonio Orehar
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires, Argentina

slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (magr.
Anton Orehar); urejujejo dr. Al. Starc, dr. Br. Rozman in
Jurij Rode. Editor resp.: Magr. Antonio Orehar, Ramón
Falcón 4158, B. A. Registre de la Prop. Intel. N° 843.966

Plaka Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires

- Zgoraj: *Poletje na Golici*
  - Na drugi strani platnic: *Slovenska kmečka hiša v Bahinju*
  - Ovitek: stud. arh. Jure Vombergar

